૩૮૨૯

યા અલ્લાહ.

અલહમદો લિલ્લાહે રબ્બીલ આલમીન.

દર ઐયામે ફુરસત જમાનએ નાયાબે બેબહા

કિતાબ હાજા બ મુસમ્મા.

પ્રેમ સાગર

ભાગ ૧ લા

જબાંને ઉરદુ હરફે ગુજરાતી.

ફાએદએ આમકે લીએ

જીસમેં

ઇબારત સાથ શેર કબત ઔર ગજલ વગયરેંસે

તમામ જમાનેકી સઐર બખુબીકે સાથ હયે

તસનીફ કરકે છપવાયા

ખોજા પ્રેમજી ભાઈ કાનજી તુરમેવાલા

કિંમત છે આને

સને ૧૮૮૯ સાં ૧૯૪૫

ધી આંગ્લો જુઇશ આંન્ડ વરન્યાક્યુલર પ્રીંટીંગ પ્રેસમે,

બિસમિલ્લા હિરઁહમા નિરઁહીમ

શેર.

દરો દીવારસે આતી સદા હએ;
હમારી જાન કુદરત પે ફીદા હએ.

શેર.

અલગ હોજા ઇસ ઝગડેસે અએ યાર,
તુઝે મવલાકા હોવે જલદ દીદાર.

ઇબારત પુરૂ.

યા અલ્લાહ સચ હએ તુ પરવરદીગાર સબકા પએદા કરને વાલા ઔર સચ હએ તુ વાહદહુ લાશરીક કે તેરા કોઇ શરીક નહીં હએ ઔર તેરા રસુલ સચ હએ આખીર જમાન મુહમ્મદ મુસ્તફા સલ્લલ્લાહો અલએહે વસલ્લમ.

રૂબાઇ.

અલીફ એક ભોરંગી સાંઈ, જહાં દેખું વહાં વાકી પડછાંહી
ઘટઘટમેં રૂપ હએ ન્યારા, સબઘટમેં બ્યાપક હએ સારા.

ઇબારત પુરૂ.

યા અલ્લાહ તુને કોઇ ચીજકો પએદા ન કીયાથા ઉસદીન તેરા હબીબ મુહમ્મદ મુસ્તફા .સ. ઔર પન્જતને પાકકો તેરે નુરસે પએદા કીયા, ઔર ઉસ નુરકા જહુર ઇસ

દુનીયામેં બતાને કે વાસ્તે તુને હમ સબ અરવાહોંકો ઉસ નુરકે અનદરસે પએદા કીયા.

મુખમ્મીસ.

જા દીન નુર નબીકા અથા, તાદીનન અથા ના લોહ ના કલમ.
ગેતી અકાસ પાતાલ નહીં, ઔર કુછ નથા દુન્યા મુતકલ્લમ.
એક લાખ કઈ હજાર પયમબરકો, ધીન રહેયો ના મુસલ્લમ.
આખીર નુર જહુર હુવા સલ્લલ્લાહો અલએ વસલ્લમ.

ઇબારત પુરૂ.

આખીર કાર અલ્લાહ જલ્લો શાનને ઇનસબ અરવાહોંકો પુછા (અલસ્તો બેરબ્બેકુમ) સબ અરવાહોંને કહા (કાલુબલા) યાને તુ હમારા પએદા કરને વાલા રબ હએ. ફીર સબ અરવાહોંકો આલમેબાલાસે ઈસ દુનીયાએ નાપાએદારમેં ભેજા, ઔર કએસી કએસી નીયામતેં હમકો અતા કીં હએં, કે ઉનકી તારીફ હમસે હો નહીં સકતી હએ, ઔર ઇસ જબાનકો કહાં તાકત હએ, કે ઉસ પાક બે નીયાજકા હમ શુકર અદા કરેં.

ધેર.

કયું કર અદાહો શુકર તેરા ઇસ જબાનસે,
વાકીફ હએં ઈન્સ જીન તેરે વસફો શાનસે.

ઇબારત પુરૂ.

અએ આદમ તુઝકો પએદા નકરતા તો ઇન સબ ચીજોંકો અલ્લાહ જલ્લોશાન કભી પએદા ન કરતા, તો તું ઉસ માલીકકી ઈબાદત ઔર બન્દગી કીએ બીના નીયા

મતેં ખાતા હુએ, ઔર અઓશ અશરત કર રહા હુએ, ઔર ઉસ પાક બે નીયાજકો અપના પએદા કરને વાલા જાનતા હોકર ઉસકા હુકમ બજા લાતા નહીં યેહ નીહાયત અફસોસ હુએ.

રૂબાઇ શરસી જબાનમેં.

અબ્ર બાદો મહો ખુરશીદ ફલક દરકારન,
તાતોનાને બકફ્કારીયો બગફલત મેખુરી.
હમા અજ બહારતો સરગષતઓ ફરમા બરદાર,
શરતે ઈનસાફ નબાશદ કે તુ ફરમા નબરી.

ઇબારત ધુરૂ

ઉસ પાક બે નીયાજને તુઝકો પએદા કીયા હુએ, ખાસ ઉસકે ખુદાઈ કે કારખાને પહેછાનનેકે વાસ્તે ઔર ઊસકી ઈબાદત બંદગી કરનેકે વાસ્તે, ઉસપરભી તેરી ઈજ્જત ઈતની બડહા દીઇ હુએ કે ચાંદ, સુરજ, હવા, પાની, ખાક, આતશ, તેરે તાબેમેં દીએ હુએં, ઔર ગરમી, બરસાત, જાડા બરોબર અપને અપને મવકેસે તેરે વાસ્તે આ હાજર હોતે હુએં, તો ઊસકી ઇબાદત ઔર બંદગી કીએ બીના ખાતા હુએ યે બડી તેરી ભુલ હુએ.

મુઝમ્મોસ.

હુબ્બે દુનીયા છોડદો અએ મોમીનો.
રાહામે મવલાકે અપને સરકોદો.
હોસકે જીતની, કરો તુમ બંદગી.
તા નહોવે હષરમેં ષરમીંદગી.
બંદેરા બાયદકે સાજ અસ્ત બંદગી.
જીંદગી બે બંદગી ષરમીંદગી.

ઇબારત શુરૂ.

ઇસ દુનીયાકે માલમતા કુટમ કબીલા ઔર પેષ અકારીબપે નાજ કરતા હુએ તો યે સભી ખીયાલ છોડદે, કયું કે યે ફાની હય બાકી ઉસકી જાતપાક બકા હય, તો ઉસ પાક પરવરદીગારસે અપની પ્રીત હરરોજ બડહાતા જા.

કબીત પુરબી ભાસામાં.

સજ્જન તુમ મત જાનીયો કે, બીછડત પ્રીત ગઇ,
જએસી અંબર બેલસી દીન દીન હોત નઇ.
અંબર બેલસી બેલ નહી. નીશીદીન બાડે સહી,
નાષ કીયો વા ઝાડકો કે જાપર છાય રહી.

ઇબારત શુરૂ.

અએ ખાકસાર તુ ઇસી દુનીયાકે ઝાડકો નાષ કર, ઔર હીરસોહવાકો છોડદે ઔર તેરી પ્રીત ઉસ પરવરદીગાર સે હરરોજ બડહાતા જા.

શેર.

જબ દેખે જબ રામહી રામ ખાલી જીભ્યા કૌવને કામ.

ઇબારત શુરૂ.

અગર યે મુસલમાન હય તો ષરીઅતકો કાયમ કર, ઉસમેસે તુઝકો તરીકત હકીકત મારીફત ખુલ જાવેંગી. ષરીયતકો ઇસ તરાહસે કાએમ કરકે જએસા ગવલી ભહેંસ કા દુધ નીકાલતા હય, તો ઉસ દુધકે સાથ ભહેંસ કે પેટકે અનદરકા પાની મીલા હુવા દુધકે સાથ આતા હુએ, તો તુ ઉસ દુધકો ઇસ તરાહસે ગરમકર, ઔર ખુબ જોશદે કે દુધ

મે મીલા હુવા પાનીકા જરરા પકજાય તો ફીર ઉસકી દહી ઔર મસકા ઔર ઘી વજન પુર નીકલ આવેગા.

રૂબાઈ.

શરીયત તરીકત યે દોનો મીલાકર
જો રસતે હય સીધે તુ ઉસપર ચલાકર
હકીકત મારીફત હય ભી ઉસમે શામીલ
તુ કર કલબ હાજીર તો હો જાવે કામીલ.

ઈબારત શુરૂ.

શરીયતકા દસ તગાહસે પકકી કરકે દુધકા પાની સારા પક જાય ઔર તરીકતકા અસા હાથમે પકડ કરકે જનાબે પયગંબર .સ. કી સુન્નતકિ આંખોસે ઉસી તરીકતકે અસામેં દેખેગા તો આરપાર ઉસ પાક બેનીયાજકી હકીકી ખુલ જાવેગી ફીર મારીફતકા કીબલેનુમા તુઝપાસ હય ઉસપર તેરી નજર સીધી જા પડેગી, ફીર તુઝકો સાત તબક જમીન ઔર આસમાનકા સારા હાલ ખુલ જાવેંગા.

રૂબાઈ.

તુહી હુર તુહી નુર તુહી ધરતી ધર અમર
તુહી ગૌસ તુહી કુતબ તુહી પીર પયગંબર
જલથલ આકાશ પાતાલ તુંહી
તેરા અંત ન પાવે કોઈ
બલ બલ જાઉં તુજ નામ પાકપર
કે અલરૂ નામ અલ્લાહ તુહી.

ઈબારત શુરૂ.

શરીયતસે મુરાદ યે હયકે યેક ઝાડકે જડ ઔર પેડ, તરીકત ડાલી ઔર પાત હય, ઔર હકીકત ફુલ ફલ, મારીફત બીજ ઔર મગજ હય. જબકે મારીફતકા બીજ બોયે જાતા હય તો ઉસીમેંસે શરીયતકા ઝાડ પએદા હોતા હએ તો અવ્વલ આખીર મારીફત હય.

રૂબાઈ પજાંબી ભાષામાં.

શરામુલ્લા વાલે નીગરાવે,
કોઈ કહે કાહાણી મુતાલીયાકર.
ઈસ માતા ફેલ સજણદીયો હયદર
કોઇ હરફ યેગાના મુતાલીયાકર.

ઈબારત શુરૂ

ઇસ દુનીયા ના પાયેદાર કે ઊપર હમ સભી ભુલગયે હંય ઔર જોકે ઉસ પાક બેનીયાજસે ઇકરાર નામા કરકે આલમે બાલાસે નીકલે હંય ઉસકી કુછભી યાદ નહીં જીસ તરાહસે યેક સૌદાગર અપને નૌકરકો તીજારતકે લીયે કીસી મુલકકો પુંજીએ જર દેકર રવાનાં કરેતો ઉસ નૌકરકો લાજમ હયકે જએસા અપને ધનીકા હુકમહો ઉસ તરાહસે તીજારતકા કામ બજાયા કરે, ઔર ઉસકી દી હુઈ પુંજીકો અમાનત દારીસે મહેનત વ મશક્કતકે સાથ દીલ યંકીનકે બડહાતા જાય તો ફીર ઉસ નૌકરકી ઈજ્જત ઈતની બડહતી હએ કે કીઆ હુવા ઇકરાર નામા પુરા હોતેહી ખુદ સૌદાગર કી મેહેરબાની ઔર શફ્કકતસે ઇજ્જતકે સાથ ઉસ નૌકરકો બુલાઈ લેતા હએ

રૂબાઈ

કબ મએંને કહા લાયકે તેહેસીન હું મઇં,
સુનચા કહીં કહેતા હુએ કે રંગ્ગીન હું મઇં!
હોતી હુએ સુખન આપસે હીલાવતે જાહીર,
શકર કહીં કહેતી હુએ કે શીરીન હું મઇં!

ઇબારત શુરૂ.

ઔર કીતને એક મકરબાજ મુજ સરીખે નૌકર અપને ધનીસે ઈકરાર નામા લીખવાયકે પુંજીયેજર લેકર રવાના હોતે હુએં, વોહ પુંજી અપને ધનીકે તસરૂફમેં ન લાયકે આપ ખુદ મુખ્તીયાર હોકરકે અએશ વ અશરત હવેલીયાં ઔર બાડીયાં ઘોડે ઔર ગાડીયાં નાચ રાગ ઔર અચ્છે અચ્છે સુથરે પોશાક પહેન ઔર ઉમદા ઉમદા નીયામતેં ખાય કરકે અપને ધનીકી દો હુઇ સારી પુંજી કો બીગાડ દેતે હુએં; આઈનદા ઉનકા યે હાલ હોતા હુએ કે હાથોમેં બેડીયાં ઔર પાંઉમેં જંજીર ડાલે હુવે મુશકીં ટાટ બાંધે હુવે ધસીટતે કએદીયોંકે કપડે પહેનાકર લીએ જાતે હુએં, ઔર હજારો આલમ ઉનકે તમાશેકે લીએ ખડે હોકર ટાલીયાં બજાકર થુ થા સા યેક અવાજ કરતેં હુએં તો અએ ભાઈ ઉસવક્ત સીવાએ અપના મુંહ છુપાનેકે દુસરી કોઈ સુરત બનતી નહીં.

રૂબાઈ

મએં ગરચે નહીં લાયકે દરબાર તુમ્હારે,
મશકુર તો હુએં બદયે સરકાર તુમ્હારે,

અચ્છે રહેં જો પાસ બુરે જાવેં કહાં કો,
ગુલ હુએ તો તુમ્હારે મગર ખાર તુમ્હારે.

ઈબારત શુરૂ

તેરે કીએ હુવે ઇકરાર નામેકો યાદ રખ, ઔર ધનીકે હુકમ પર કાયમ રહો ઔર સુન્નત રસુલીલ્લા 'સ' સે દુર મતહો ઔર અપને ધનીકી દી હુઇ પુંજીકો અમાનત દારીસે બતૌર સોદાગરોંકે મહેનત વ મશક્કતકે સાથ બડહાતા જાએગા તો ઉસમેં તેરી ઈજ્જત બડહ જાએગી નહીં તો ઉન કએદીયોંસી તેરી હાલત હોગી ઔર પીછેકો બહોત પછતાના પડેગા

શેર.

ગુનાહોંસે અપને ગીરાં બાર હું,
ઈલાહી મએં બંદા ગુનાહ ગાર હું.

પેર સીંધી.

બેરનથીન બબર આમા અકન કન.
ભુચ્છાં ભેસત ન વીનન નેકન મીઝનારન.
જેડાજીન પોંખીયા તેડા ખરા તીનન.

ઇબારત શુરૂ

અગર યે આબીદ પરહેજગાર ખુદા પરસત હુએ તો કીસીકે એબકો મત દેખ ઔર કીસકે દીન મજહબકો આર ગએર ધરમકો બુરા મત જાન,

રૂબાઇ

એબમેં લોગોંકે હય તું વા શીગાફ,
એબકો અપને રખા હય કર ગીલાફ.

ગર અપસકે અએબસે મબઝુલહો,
ગરચે તુ મરદુદ હય, મકબુલ હો.

ઇબારત શુરૂ.

અલ્લાહ જલ્લો શાનને કુરાનમે ફરમાયા હય (મિન કુલ્લેષઇન મોહીત) કે મએં સબ ષએકો ઘેરા હુવા હું. અગર તુઝકો ખયાલ હોકે વો કીસતરહા! દેખલે જાનવર ચલતેં, હંયે ઉસી વખત ઊનીકે પાઊકે તરફ દેખના, જોકે કદમ ઉઠાતે હએં સો હરકદમ અલ્લાહકે જીકરકે સાથ હય ઔર ઊનકે કદમ ઉઠાનેમે અલ્લાહ અલ્લાહ યે સાબીત હોતા હય, ઔર પરીંદેભી ઉડતેં હંય સો અલ્લાહુ અલ્લાહુ કે જીકરકે સાથ ઉનકાભી પરકા મારના હય ઔર ઝાડપાનભી ઉસીકે જીકરમે દીનરાત લા ઈલાહા ઇલ્લલ્લાહા લા ઇલાંહા ઇલ્લલ્લાહા બડે જોર ઔર શોરસે કહેકે દીનરાત ઝુમ રહે હયેં ઔર ઇસી તરાહ અલ્લાહ જલ્લો શાન સબ ષએમેં મવજુદ હય ઔર સબકો ઘેરા હુવા હય.

શેર.

સકલ પદારથમેં મીલીયો હય સાંહીં,
ભાગ બીનાં નર પાવત નાહીં.

કબીત.

જબ મએંથા તબ હર નથા હરહોતે મએંનાંઇ,
દો રાજા કયું કર બસે યેક નગરીકે માંઇ.

ઇબારત શુરૂ.

ઔર હમકો ઉસીપાક બેનીયાજને સબ ચીજોંસે

આલા ઔર બેહેતર દાના ઔર બીના આબીદ ઔર આ
મીલ આકીલ ઔર આદીલ અષરફુલ મખલુકાત બના
યા હય તો હમ ઉસીકી ઇબાદત ન કરેં ઔર ગાફીલ હો
રહેં યે અજબ જએસી બાત હય.

શેર કછી ભાષામેં.

તાતાનાય સજુદ જંજં ભાયેસ પાણુકે,
નકો કીયામ નકો કાંદો નકો ઊદ.
વીઝાયે વજુદ તીયાં પોય તકબીરમેં,

ઇબારત શુરૂ.

ઉસીકી બંદગી અયસી કરો કે અપનેકું તમામ ઉસી બં
દગીમેં ગુમ કરદે, ઔર ઉસી માલીકકા હુકમ બજાલાવે
ઔર સુન્નત રસુલીલાહ 'સ' સે મીલા હુવા રહેવે, દેખો
હમ ચાર ચીજો સે પએદા હુવે હયેં, વો કૌનસે? ખાક, આતષ
પાની, હવા, તો ઇન ચાર ચીજોને અપને ધનીકા હુકમ ફૌરન
બજાયલાયે હય, વો કોનસે? દેખકે આતષકો હુકમ હોતેહી
ઈબરાહીમ ખલીલુલા .અ. કો આગને બચાએ લીયા ઔર પા
નીકો હુકમ હોતેહી નુહ .અ. કી કીશતી તુફાનસે બચાએ
લીઈ ઔર હવાકો હુકમ હોતેહી સુલેમાન .અ. કા તખત
અપને સીરપર ઉઠાય લીયા ઔર ખાકકો હુકમ હોતેહી
આદમ .અ. કા પુતલા બનાને આ હાજર હોગઇ. તો યેહી
ચાર ચીજોંસે તુ બના હય ઔર ઉસ ચીજોંને તો અપને
માલીકકા હુકમ હોતેહી હુકમ બજાયલાયે ઔર તુ અપના
માલીક પએદા કરને વાલેકો ભુલ ગયા હય ઔર ઉસકે હુક

મકો યાદ કરતા નહીં ઔર જનાબે પયંબર રસુલે ખુદા "સ"
કી સુન્નતકો અદા કરતા નહીં યે બાત તેરે ફાહામસે દુર હોગી.

બેત ફારસી.

ખીલાફે પયંબર કસે રાહ ગુજીદ,
કે હરગીજ બમંજલ ન ખવાહદ રસીદ.

ઈબારત ઉરદુ.

તો હમ કુછ ઇલમકી કોષીષ કરેં કે ઉસીમેં હમારી આંખ ખુલ જાય ઔર ખુદા ઔર રસુલ "સ" કા હુકમ હમ કો જાહીર હોજાય યા કોઇ અચ્છી સોહોબત કરેં કે જીસમે હમારા દીલ ખુલ જાય.

રૂબાઇ પંજાબી.

ઇલમ પડીયો તુ હકીકી,
ઉસમે યેક અલીફ તાહાકીકી.
ઔર સબ કુછ નગર બ ઘેકી,
ખીલકત રવલા પાપા બેંદી.

ઈબારત ઉરદુ.

ઈલમ વો ચાહીયે કે હરએક બંદે ખુદા અપને મંજલે મકસુદકું પોહોચ જાય યાને દૂનીયા ઔર ધીન દોનોકો ઉસસે સંવારે.

મુખમ્મીસ પંજાબી.

ઇલમ બસ કરીયો અય યાર,
તોહે એક અલીફ દરકાર.
તએનું રાહાબર ખબર ન સાર,

ઇલમ બસ કરીયો અએ યાર. ૧

તંબી પાપા મંડી જાવે,

દમડી પીછે જાન ગુમાવે.

નાલ કસૈયાં તેરો બેપાર ;

ઇલમ બસ કરીયો અએ યાર.

ઇબારત પુરૂ.

અએસા ઈલમ મત પડો કે મુલ્લા હોના પડે ઔર હાથ મેં છુરી લેકર મંડીમે જાનકો જબાહા કરનેકો જાવે અગર યે યેક બડા પગડા બાંધકર તનમે જુબ્બા હાથમે અસા તસબી ઔર બગલમેં કીતાબેં લીયે હુવે પઅએસેકે તાલીબ હો ઘરઘર માગત ફીરે તો ઊસમેં કયા રેહાઇ હોગી.

મુખમ્મીસ પંજાબી.

અલીફ અલ્લાહ બીનુ હાફીજ બણીયાં,

તાલીબ ચાંદી જરદા હુ.

લાખ હજારો કીતાબ પડીયા,

જાલમ નફસ ન મરદા હુ.

બે ઈલમ જો કરે ફકીરી,

કાફીર મરે દીવાના હુ.

ગલીયાં દે વીચ ફીરે મુલાણે,

ગબલ કીતાબાં ચાહે હુ.

ઇમાન સલામત હર કોઇ માગે,

ઈષક સલામત કાહે હુ.

જીસ મંજલકો ઇષક પોહોંચાવે,
ઇમાન ખબરના કાહે હુ.

ઇબારત ધુરૂ.

અગરચે મુલ્લા મૌલવી ન બને ઔર આબીદ પરહેજગાર બને તો સર સીજદેમેં ઔર દીલતો સારી દુનીયામેં ફીરાયા કરતે હંય, ઔર ઉસી ઇબાદતમેં કઇ તરાહક ખીયાલ કરતે હંય, તો યેકહી લઉ લગાકે જીતની દેર ઉસકી ઈબાદત કરતે હંય ઉતનીદેર ઉસ પાકબેનીયાજકા પકા ખીયાલ અપને દીલમે જમારખે.

મુખમ્મીસ સિન્ધી ભાષામાં.

કયા મકસુદ મસીદ વીઝાગુદા,
જાંજાં નફસ ન મારીં.
દીલમેંલેદે ધોંધા નાહીં,
વલ વલ વજુ સંભારીં.
સીર સીજદે વીચ સએલ કરે
સએલાન નમાજ ગુજારીં.

ઇબારત ધુરૂ.

અપને નફસકો મારો ઔર આષકે સાદીક બણ જાવતો વો નફસ હમારે કાલીબમેં હય ઔર ઉસ પરવરદીગારકા નુરભી હમારે દીલમેં હય.

મુખમ્મીસ.

બે શુનુદે રાહારવાંદે જાહીદાં,
બોલતા હું બોલતેકી દાસ્તાં.

બોલતાહી સીર અલ્લલ્લાહ હય,
બોલતાહી સમજો વજહુલ્લા હયઃ
બોલતેકો જાનલે પહેછાન લે,
બોલતાજો કુછ કહે સો માનલે.
બોલતા જબ જીસમસે જાતા રહા,
ફીર કીસીસે બોલ કયા નાતા રહા ?

ઇબારત શુરૂ.

ઉસ પાક મેનીયાજકે તુરકી જાય ઔર નફસ પલી
તકા ઠીકાના હમ લોગોંકે કાલીબોમેં હય, પર ઉસ નફસ
પલીતકી જીયાદતી હોનેકી યે સુરત હય જયેસાકે હરયે
ક બેડે ગાંવકે બાહેર કચરા ઔર મુરદાર ફેંકનેકી જગા
હોતી હય; તો ઉસ જાએમેં મરે હુવે કુત્તે ઘોડે બેલ ગધ્ધે
ઔર સારે ગાંવકા કચરા લોગ ફેંકતે હંય, ઔર કોઇ વખત
અએસાભી મૌકા બનતા હયકે કોઇ માઈ પારસા અપને
જવાનીકે ઐયામેં આએકે બે મરદ કીએ હુવે અએશ અ
શરત કરને લગે ઔર હામીલા હોજાય તો ઉસ હરામકે
બચ્ચેકોભી ઉસ કચરેકે જાએમેં ફેંકનાં પડતા હુએ; તો યે
સભી કચરા મુરદાર હરામ ઉસ જાયમેં જમા હોતા હુએ તો
ઉસ જાયમેંસે એક બદબોઇ નીકલતી હુએ કે ઇનસાન ઉસ
બદબોઇસે હજારોં કદમ દુર ભાગતા હુએ.

શેર.

ગર હરામ હલાલકો જાને,
આલમ ઉસકો કમાલ કરમાને.

ઈબારત શુરૂ.

હીંદુ એક અદના લાચાર મોહતાજ મરગયા હોવે ઔર ઉસેકે વારીસભી તમામ લાચાર મોહતાજ હોવે ઔર ઉન વારસોકો કોઈ આએકે લાલચદે ઔર કહેકે તુમ્હારે મુરદેકો મુસલમાનકે કબરસ્તાનમેં દફન કરો તો યેહ બાત વો હીંદુ કીતનીભી લાલચ નલેકરકે કભ્ભી કબુલ ન કરેંગે, ઈસ તરાહ કોઈ મુસલમાનકો લાલચ દેકર કહે કે તુમ્હારી મઇયતકો હીંદુકે મસાણમેં દફન કરોગે તો ખુદા જાને ઈસમે કીતની બુરાઇ ઉઠાને પડેગી; તો ભાઇયો મરે બાદભી લોગોંકા ઈતના ખીયાલ રહેતા હુએ ઔર હમતો જીંદા હુએં ઔર બડીબડી દાડી મુછેં રખ્ખા કરકે હમારે પેટકો હમને નતો મુસલમાનકી કબરસ્તાન બનાયા ન હીંદુકી મસાણ બનાઈ કે જીસમેં એકહી ચીજસે નીસબત રહેવે વોહ મુરદાર કચરેકેસી જાએ બનાએલી કે જીસમેં હરામ હલાલ સબ (જએન તઇયબ) શરાબ કબાબ કુત્તે ચુવે સભી હઝમ ઔર ઉન પારસા માઈયોંકે છોટે છોટે હરામકે બચ્ચેભી હઝમ.

શેર ફારસી.

કારે શએતાં મીકુનદ નામશ વલી.
ગરવલી ઈન શવદ લાનત બરવલી.

ઈબારત શુરૂ.

ઈન સબ ચીજોંકો જબ હમને હઝમ કીયા તો હમારે પેટમેં ઉસી નફસ પલીતકે જોરસે બદબોઇ પએદા હુઈ ઉસસે હમારે જીસમમેં અલ્લાહ જલ્લેશાનકા નુરહક

ઉસપર નફ્સ પલીતકા પડદા આગયા ફીર ઊસ નફ્સ પ લીતકી હમારે આંખ દીલ ઔર મગજમેં ખુબ અસર હોગઈ કે જીસસે હમ જીતનેકે અચ્છે નેક કામ કરતે થે ઔર ઈબાદત બંદગી કરતે થે વો સબી ભુલ ગયે; ઔર બુરે કામોકે તરફ રૂજુ હોને લગે સો યહાં તક હમારા દીલ સખ ત હો ગયા જએસા કે ઉસ બીમર લઇનકે, ઔર બુદી તક બગરી બડહતે ચલી ઔર બેરાહમ હો કરકે લોગોંકે સાથ દગલ ફસલ લુટ લાટ કરકે જરેકા જમા કરના સુરૂકીયા ઔર બડે બડે બેપાર મેતા મુસદી નૌકર ચાકર હવેલીયાં ગાડીયાં ખુબ દોડાને લગે.

ફબત કચ્છી ભાષામાં.

પીંઢજો મુલક છડે હીતે પ્યો તું માડા અડે,
ગાડી ઘોડા પાલખીમેં વઈ મોજ મારેં તો.
હકડો તાં વપારમેં માલ ગીઓ,
બીયો આણે આણે વીઓ.
થોડા નાણા પીંઢજાને બ્યા વ્યાજેં લાવે તો,
કલકતા ચીન મુરીસથી માલ લાવીંધા.
પ્રેમરસ ચોએ ધીસા મરે સુધી તાણીંધા.

ઈબારત સુરૂ.

અએ ભાઈયો હમને અપને મરનેકા કુછભી ખી યાલ નહીં કીયા હમારી અખીર હવેલી કબરસ્તાનકો હમ યેકદમસે ભુલ ગયે ઔર ઉસી નફસ પલીતકે ફંનદેમેં ઇતના ફસેકે આઇન્દાકા કુછભી ખીયાલ ન રહા ફીર મેહે રબાની માલીકકે હમ બડે માલદાર હો ગયે ઔર હુંડીયે

બી ચાલુ હો ગઈ ઉસ વખતકી કયા બાત કહેં સારી દુનીં યા હમારી તારીફ કરને લગી યહાં તકકે મા ઔર બાપતો ફીદા હોને લગે કે ભલે હમારે યહાં અયસા લડકા પએદા હુવા.

કબત પુરબી ભાષામાં.

માતા કહે મેરો પુત સપુત,
ઔર બહેન કહે મોરા સુનદર ભૈયા.
તાત કહે સુત હય કુલ દીપક,
લોકમેં લાજ અધીક બધૈયા.
નારી કહે મોરા પ્રાણપતી હય,
વાસરકી મએં લેત બલૈયા.
યે જુગમેં નર સોહી બડા હય,
કે જીનકે ગાંઠ સફેદ રૂપૈયા.

ઈબારત શુરૂ.

ઇન સબસે હમને અપની તારીફ સુન કરકે ઔર જીયાદા ખુદી તકબ્બરીમેં આય કરકે ઔર બડે બડે બી લાગ્નતકે બેપાર કરના શુરૂ કીયે, ઔર બડે બડે બંગલે બાડીયોંમે જાય કરકે અએશ અશરત નાચ રાગ શરાબ કવાબ ખાય કરકે ઉમદા ઉમદા માઇયોંસે મુલાકાત લેનાં શુરૂ કીયે ફીર તો દીન રાત ઈન્હીં બાતોંમેં ગરકાબ રહેને લગે.

કબત પુરબી ભાષામાં.

કામહુસે કરમ જાત, ધર હુસે દામ જાત,
પધત પ્રતીત જાત, રૂપ જાત અંગસે.

ઉત્તમ સભી કીયા જાત, સુરીજનકી પરમ જાત,
સુંદરીકા હેત જાત, અપની ચીત ભંગસે.
સુર પુરકા વાસ જાત, ભગતીકા વીનાસ જાત,
ત્રીવેકી આસ જાત, કામકે ઉમંગસે.
કહે પ્રેમરસ, સૂણો હો સજાણ નર,
રીજક ઔર રૂજગાર જાત, પરસ્રીકે સંગસે,

ઈબારત શુરૂ

જીસ વખત હમારી યે હાલત હુઈ કે ધંધે રૂજગારસે કામકાજસે બેકામ હો ગયે તો ફીર ઉસી વખત નોકર ચાકર મેતા મુસદી અવરત બચેને હમકો ગાફીલ પાયકરકે લુટ કરના શુરૂ કીયા જએસા જીસકે હાથ લગા વએસા વો હજમ કરને લગે.

સિંદ્ધી જબાનકા પેર.

પે પુતર પીંઢજે, નફ્સ લાય,
કુરબ કરાબત કન.
જો માહાકમ, દુખીયો દીલમેં,
તો પે પુતર ધાર થીન.
પે નવેજે પુતરકે ધીડું ન માઅન,
જી સબની નફ્સસે નસે અજીજન,

ઈબારત શુરૂ

દેખો ભાઈયો જબકે હમને ઉસી નફ્સ પલીતકા કહેના કીયા તો આખીરકાર બુરાઇકા અંત આગયા ઔર હુંડીયાં ખડે રહેને લગીં ઉસી વખત મુનીમ સાબને

કાનમે આહીસ્તાસે આય કહા કે શેઠ (હુવે લાજ જશે ઉસી વખત હમારે ઉપર યેક કોહોકાસા બડા બોઝા આય પડા ઔર જો સંખની ડંખની માઇયાંથેં ઉન સબકો છોડ છાંડ અપને પેડીપે આય બૈઠે ઔર અપના આમાલ ના માસારા ઢુંઢને લગે તો ઉસી ચોપડોંકે અનંદર કીતનીયેક અએસી રકમેં આંઇકે ઉન રકમોકા હાલ મેતાઓંકો પુછને સે ષરમ આને લગી બડા અફસોસ કરકે ચુપ હો રહે.

કબત પુરબી ભાષામાં

પાપીસે ધન હોત હય ઔર પાપીસે ધન જાત
બરસ બારવેં તેરવેં જડાં મુકસે જાત.

ઇબારત શુરૂ

ફીરતો હમને યે ખીયાલ દીલમેં ઠાના કે અબજો હોનીથીસો હુઇ ખએર લેકીન આગે અલ્લાહ જલ્લોષાન હમારી ઈજ્જત રખે તો બસ અએસા બીચાર કરકે તસબી હાથમેં લીયે ઔર અપને મુરશદકા પલ્લો પકડ લીયા.

પંજાબી રૂબાઇ.

ખુદી તકબ્બર દોનો દેખે ખકકી ખુંદી જાંદે,
પાણી ઠલન માણીયા ટેંબે રહેંદે કુરલાંદે.
ગરદ ગુબારે બીચ લેહેરા ઉંદી મુરષીદને કડલીયાંદે,
બલ્લાહો મુરષીદ અકબર મીલદે નહીતો કીધર ઉડ જાંદે.

ઇબારત શુરૂ.

ખાનએ ખુદાકે તરફ દોડતે ચલે ઔર વહાં જાય કરકે અપને અલ્લાહ જલ્લોષાનસે બહોત આજજી ઔર

મીન્નત જારી ઔર બહોતસી ઉજરખુવાહી કરકે અપને ગુનાહોંકી બખષીષ કરવા લી કે ઇલાહી તુ મેરે ગુના હ માફ કર તુ રહીમ ઔર તુહી કરીમ હય.

કબત પુરબી.

દુખમેં સબ કોઇ હરકો ભજે, ઔર સુખમેં ભજે ન કોય.
જો સુખમેં હરકો ભજે, તો દુખ કાહેકો હોય.

ઇબારત શુરૂ.

સચ હય વો રહીમ અપને બંદોં પર રહમકા કરને વાલા ઔર અપને બંદોંકો બચાય લેનેવાલા દેખોતો હમારી થોડીસી આજજી મીન્નત દેખ કરકે રહમકા દરીયાવ જોષમેં આયા ઔર ઈસ ગુનાહગારકી અરજ જનાબ બારીમેં કબુલ હોગઇ ઔર અપને ગુનાહોસે આજાદ હો ગયા.

મુખમ્મીસ.

જીસને તમાચે માલ દુનીયાકાં કીયા,
કાફીર ઉસીકો મૌલવીને હય કહા.
હુબ્બે દુનીયા કાફીરાને મુતલકન,
રોજ ષબ દરૂ ચકચેકા દર બક બકંન
હુબ્બે દુનીયા ચેકહીં ઔર ચેકહીં.
લાનતુલ્લાહે અલએહે અજમઇન.

ઇબારત શુરૂ.

અએયારો દેખોતો વો રહીમ કીતના હમપર મેહેરબાન હય કે જરીસી હમારી ઉજરખુવાહી ઔર આજજી

દેખ કરકે સારે ગુનાહ તુઝેકા માફ કરદીયા ઔર હર રોજ હમારે વાસતે વો પાકબેનીયાજ અપને દરબારમેં હમકો યાદ કરકે હમારે હીસ્સેકા રીજક ઔર નુર ફીરષતે કે હાથ હમકો ભેજ દેતા હય, સોનુર ઔર રીજક ફીરષતા લેકર સુબોહ સાદીક હમકો દીયે જાતા હય અગરચે હમ ગાફીલ હોકર સોતે પડે હોવેં તો જોકે નુર હમારે વાસતે લાયાથા સો નુર બડે હીરાસાં હો કરકે હરયાલીકે ઉપર ફેંક દેતા હય કે જીસસે સુફેદ હરયાલી પએદા હોતી હય ઔર રીજકકો હમારા દોસત ષએતાન .લા. કે હવાલે કર દેતા હય તો વો ષએતાન .લા. હમપર બડે મોહોબત ઔર પીયારસે હમકો સારાદીન હમારી રીજક દીખા દીખાકે ના સબરા બનાય કરકે દોડાયા ફીરાતા હય, ઔર આઇન્દા પામકે વખત હમારી રીજકમેસે અપના સારા દીનકા મેહેનતકા હીસ્સા લેકરકે બાકીકા રીજક હમારે હવાલે કરદેતાહય તો હમ અયસે ગાફીલ કયું હો જાય ઔર સુબોહ સાદીક ઊસી પાક બે નીયાજકી ઇબાદત જીકરમેં જાગતે કયું ન રહે અપના હીસ્સેકા નુર ઔર રીજક દરબારે પાહન પાહાકે દસત મુબારકસે લે લેવે અગર યે ફીરષતેસે લેલે, યેક જરીસી સુબોહ સાદીક જાગનેકી કાહેલી કરકે ઉસ ષએતાન મરદુદકે પીછે સારા દીન નાસબરે ઔર નાશુકરે હોકર બતોર કુત્તેકે દોડના પડે.

સાધુ લોકોકા દોહીરા.

રામ નામકી લુટ હય, અબ લુટ સગેસો લુટ,
અંતકાલ પછતાયગા, ઔર પ્રાન જાયગા છુટ.

રામ ઝરૂખે બૈઠકે, સબકા મુજરાલે,
જએસી જાકી ચાકરી, વએસા વંદકાદે.
જાકો વાકી લગન હય, વાહી વાકે રામ,
જબ રામ અંગે રમ રહ્યા, તો ફીર ક્યા કીસુસે કામ.
કામ ક્રોધ મોહો લોભ, અહંકાર કાયાકો ગાલે,
તો ફીર ક્યંનકા સુહાગા ઝાંસે.

ઇબારત શુરૂ.

તો ઉસી પાક બેનીયાજકી ઈબાદતમેં પીછલી પંહેર જાગતે રહો કે યે સબ કારખાને ખુદાઇ હય જો! ચાહ્યાસો તો કીયા જો ચાહતા હયસો કરતા હય, ઔર જો ચાહેગા સો કરેગા; યે જહુર સારા ઉસીકે નુરસે હય ઈસકો ઔર ઉસકો પએદા કરનેવાલા વોહી વાહદ હુ લાષરીક હય કે જીસને કહાહય કે મએં (રબ્બિલ આલમીન) સબકા રબ પએદા કરનેવાલા મએંહું ઔર સબકા મએંને અપને ખુદાઇકે કારખાને જાહીર કર દીયા હું ઔર પયંબર રસુલેખુદા .સ. આખર જમાનસે હમ ખાક સારોંકો ઇરષાદ કર દીયા હય કે હમ ખાક સારી કરેં ના કીસીકો ઈજા દેતે ના કીસીકો દુખાવેં ઔર ના કીસીપર જુલમ કરેં ના કીસીકી જાન લેવેં ક્યું કે એ સારી દુનીયાં હમારે પયંબર રસુલે ખુદા .સ. કે નુરસે પએદા હુઈ હય.

બીસકા અરબી.

અના મિન નુરીલ્લાહે, વસાયેરૂનનાસે મિન નુરી.

શેર.

જીનઢુંઢા ઉને પાયા ગહેરે પાની પેઠ.
મઍં બાપન ડુબન ડરી રહી કીનારે બેઠ

ઇબારત શુરૂ.

તો હમ સબકો ચૈંકહી નજરસેં દેખા કરેં ઔર અપની ખુદી તકબ્બરી ઘમંડ ઔર દુનીયાકે નાજકો છોડદે ફીરતો ભાઇ બડી બાગોં બહારસી મજે પાઇ જાવેગી.

ફારસી જબાનકા શેર.

ચોબરા આબો ફરો મેન ખુરદ હીકમતે ચેસ્ત
શરમ દારદકે ફરો બુરદને પરવરદયે ખેશ.

ઇબારત શુરૂ.

દેખો ભાઇયો લકડેકી પએદાશ પાનીકી હય જબકે બરસાત રાહામતકા ગીરતા હય ઉસ વખત જીતનેકે બીજ જમીનપર પડે રહેતે હંય સોસભી ઉગ નીકલતેં હંય ઔર ઉસીમેસે છોટે છોટે પેહેડ હોકરકે આઇન્દા બડે ઝાડ હો જાતે હયં ઔર ઉન ઝાડોંકી પએદાષ પાનીકી હોકરકે ખુષકીસે નીસબત રખતે હયં તો ચાહીયે ઉન ઝાડોંકો અપને ખુષકીકે ખુદીકો કટવા દેવે ઔર અપને ડાલીયોંકો પાષ પાષ કરવાકે પત્તોંકો સુખાકે જલા દેવે ઔર અપને નાકમે બડા છેદ બનવાકે ઉસીમે રસી બાંધદે ઔર વો રસીકો હાથી કે પાઉંમે બંધવાકે આપકો ખીચવાતે હુવે ખુષકીસે તરીતક પોંહોચા દેવે તો ફીર દરીયા પાનીકા લેહેરેં મારતા ઈસીકે તરફ દેખકર તબસ્સુમ હોકરકે યેહી

કહેતા હય યે મેરે બુંદકી પએદાષ હય ઔર આપકો ખુષ કીસે કટવાકે હાથીકે પાંઉસે ઘસીટાયકે યહાંતકકે આ પોં હોંચાયા હયં ઈસીકો તીરાઇ લેના ચાહીયે.

કબ્રત પુરબી.

બસ અપના વાકો કર રખીયે
યા વો જો કહે સો કીયા કરીયે
બસ અપની વાકી મીલે મરજી.
ફીર પ્રેમ રસકા પીયા કરીયે
મારીયે જદ દહી જદવાહી મરે
ફીર લાખન બરસ જીયા કરીયે
અબ પ્રેમ રસમન યેકથા સો દીયા વાકો
અબ ઔર નહી જો દીયા કરીયે.

ઈબારત પુરૂ.

તો હમભી પહેલે શરીયતકો કાયમ કરેં ઔર અપનેકો ઇસી દુનીયાકે ખુદીસે કટવાદેં ઔર અપને નાકમેં ઉસતાદકે હાથસે છેદ બનવાકે તરીકતકી નાથ ઉસીમેં પેહેન લેવે કે ફીર હમકો હમારા હકીકી પીર હાથી બનકે હમારે નાકકી રસી અપને પાંઉમેં બાંધ કરકે બતાર ઉસી લ કડેકે સે ઘસીટતા હુવા ઔર જરબેં ખીંલાતા હુવા હમારા ચમડા ઔર ગોષ પાક કરકે મારીફતકે દરીયાવમેં છોડ દેવેગા તો ફીર હમેષા તીરો કરેંગે.

શેર.--

એ ગુરૂ કોઈ ભેદ નપાવે ધરતીસે અકાસ લે ધાવે

ઇબારત ષુરૂ

હમકો પીર કરનાં જરૂર હય વો પીર હમ અયસા કરેં કે હમારે અસલીસે ચલા આતા હોવે, અવર હમારે બાપ દાદા ખેષ અકારીબ ઉસી પીરકો ઝુકતે હોવે અવર ઉન્હીસે ફૈઝ ઉઠાયા હો તો હમ ઉસીપર ધીયાન ધરેં કે મનઝલેં મકસુદકુ જલદ પોહોંચ જાયં.

મું'ખમ્મીસ પંજાબી ભાષામાં.

અલીફ અલાહા, તેરી ચંબેદી બુટી
મુરષીદ દીલપરે, લાઇ હુ
નફી અસ ઝાતદા પાનાં મીલીયાં
હર કંડે હરી આઈ હુ
અનદર બુટી મુષક મચાઈ
જાંબ ફુલનપર આઇ હુ
દરદમ જીયો મુરષીદ અકબર
જીને યે બુટી લાઈ હુ

ઇબારત ષુરૂ.

હમ અપને પીરકી બહોત સી ખીદમત કરેં અવર આહાલે બયતકા મજબુત પલ્લા પકડ કરકે ઈબાદત બંદગી કરેં કે જીસ્સે ખુદા અવર રસુલ હમસે રાઝી હોજાય અવર હમારી આકીબત સુધર જાય અવર દુનીયાકે દીન ભી સાથ ઇજ્જત આબરૂ કે કટ જાયં.

ષેર.

બે હુબે આહલેબૈત ઈબાદત હરામ હય,
ઝાહીદ તેરી નમાજકો મેરી સલામ હય.

નકલ હયકે.

અદના યેક સેટ પુંજીયે દુનીયાકે જરસે નીસબત રખતા હય તો ઉસીમે આજજી અવર નેક નામી સખાવત અવર રાહામદીલી પએદા હોતી હય તો ઉસ સેઠકો અવર ઉસીકે જરકો બહોત જેબાયષ હોતા હયે જએસાકે હાતીમ જબ અપને તખત નીંષી હુવા તો ઉસીવખત બંદાં ખુદાકે લીયે અપની જાનમારી મેહેનત અવર સખાવત આજજીકે સાથ હરયેકકે સાથ કારે ખયૈર કરતા જાતાથા તો ઉસકા નામ ઈસી દુનીયાંસે તાકીયામતતકકે જારી રેહગા હય.

પેર.

અખલાસ જગમે રખના, તસખીર હય તો યેહય,
ખાકઅપને તંઈ સમઝનાં, અકસીર હયતો યે હય.

ઇબારત નકલ સાથ.

અવર કોઇ ષખસ પુજીંયે દુનીયાંકે જરસે નીસબત રખતા હય તો બતોર ફીરાઉન અવર ષદાદ કા સા મગરૂર અવર જુલમગાર હોજાતા હય અવર બહોતસી જાલસાજી કરને લગતા હય તો સારી દુનીયા ઉસીકો બુરાભલા કહેતી હય તો હમ જરા ખયાલ કરેંકે ઇનાયત ખુદાસે અવર વસીલએ પીરકે તુમારા નસીબા ખુલ જાય અવરમદદે પંજતનકે પુંજીયે આખીરત તુમારે હાથ લગ જાય તો તુમ હાતીમકે સા ઉસી પાક બેનીયાજકો ઝુકતે રહો અવર ઉસીકે બંદાંકે તરફ મેહેરબાની અવર ષફકત કે સાથ હરયેકકે કારેખૈયર

મે મદદ કરતે રહો ન ખુદ મુખતીયાર હોજાવકે ઉસ ષદાદ અવર ફીરાઉનસા ગરક હોના પડે.

ષેર.

જીને ઢુંઢા ઉને પાયા,
જીને પાયા, ઉન છુપાયા.

તકબ્બુર અજાજીલ, રા ખુવાર કરદ,
બજીંદાને લાનત, ગીરફતાર કરદ.

ઈબારત ખુરૂ.

અએ ભાઈયો જાનોકે અજાજીલ 'લા' ને તકબ્બરીકરકે અલ્લાહ જલોષાનકા યેક હુકમ તોડા તો ફીરન લાનતકા તોક પેહનના પડા તો હમ ઉસી પાકપરવર દીગારકા હુકમ હરહાલમે યાદ રખેં તો બેહેતર હય અવર જનાબ પયંબર રસુલે ખુદા 'સ' કી સુનત અવર ષરીયતકે રસતેસે ચલેંતો ખૈયર હય નહીતો ખુદાજાને હમારા દુનીયામે કયા હાલ હોગા અવર આકીબત કીસતરાહ સુધરેગી ઈસીકી હમકો આઠો પહેર ફીકર લગ રહી હય.

રૂબાઇ.

સાકી મુઝે ગરઅપને, દૌરેમે લીયા ચાહીયે,
કુછ અયસી પીલાદે મએ, કે પીતેહી પીયા ચાહીયે.
અએસા યેક જામદે, સાકી મએ નોષ મુઝે,
દોનો આલમ નજર આનેલગે બાહોષ મુઝે.

ઈબારત ખુરૂ.

આયેં જો ઇસખાકસારને ઈબારત શેર કબત વગએરે

લીખખેં હુએં ઉસીમે કઇ તરોહકી ભુલેં જરૂર હોગી ક્યું કે યે ઉરદુ જબાન મેરી અસલી નહી હય, ઇલમ અકલ અવર ફાહામકા અવર ઇસ ખાકસારકા કૈઇ કાસોકા ફાસીલા હય, અવર હમ લોગોંકી આમદ કછસતાનકે તરફસે હય, અવર ઈસ ખાકસારકી પૈઇદાષ અવર બુદબાષ યેક અદના ખેડેગાંવકી હય અવર બંદાતો અસલીસે ખતાવાર હય કે હરજગે ઇસી ખાક સારકી ભુલ સુબુત કીઇ ગઇ હય પર મદદ માગતાહય અપને પરવરદીગારસે મેહેરબાની પંજતનકે અવર વસીલએ પીરકે કે આગેકો કુછ રાગકી ચીજ કહેની હય કે જીસમે મેરે માલીકકી હકીકી કદર ખુલ જાય અવર ઉસી રમંજ સે મસતાના બનકે મારે ઇશકમે ઝુમતા ચલા જાય.

કબત.

પોથીસો થોથી બહી, પંડીત બને ન કોય
અઢાઇ અંછર પ્રેમકે, પડેસો પંડીત હોય
મન મારે તનખોય, આધા અનછર પ્રેમકા.
તાસે પંડીત હોય.

ઈબારત પુરૂ.

યે કીતાબ બનાનેકા સબબ જો કુછકે હય સો ઇસી ખાકસારને કીતાબકે આખીરકો જાહીર કરદીયા હય ઉસીમે ઈસી ખાકસારને અપની હાલ હકીકત જાહીર કરદીયા હય અવર ઇસી નાકીસકા ઈસમ ષરીફ પૈઇદાષ બુદબાશ દુખ સુખકી બાંતે જાહીર કીયા હુ.

બેર

ન મંગતુ ઈષક સીવાયે અવર કુછ ગૈયર
રહે ઇમાન સલામત આકીબત ખૈયર.

(ગજલ ખામોષ રાગની પીલુ મુલતાની.)

૧ દીલમે કુછ ઓર મેરે હસરતો અરમાન નહીં
તેરી ચાહતકે સીવા.
આહા અફસોસ તરફ મેરે તેરા ધ્યાન નહીં
ક્યું તુ હય મુજસે ખફા.

૨ યેક દીન વો થાકે હરદમ તેરે હમ સાજ થે હુમ
તેરે હમ રાજ થે હુમ.
અબતો વો નકષા હય સુરતકીભી પહેચાન નહીં
આષના થા યા નથા.

૩ પાસ જબતક કે રહે હમ આપકે દીલષાદ રહે
ખુબ આજાદ રહે
અબ તો ફુરસત હમે ગમસે કભુ યેક આન નહીં
જબસે હય તુ હમસે જુદા

૪ પહેલે તુ અપને નજરમે મુઝે મંનજુર કીયા
ખુબ મસરૂર કીયા
બજમસે અપને મુઝે કાહેકો ફીર દુર કીયા
મેરી તકસીર હય કયા

૫ બાદે ખામોષ કમર જલદ હય ગર અજમે સફર
મોજે દરીયાસે ન ડર
નાખુદા કીષતીકા કુછ તેરે નીગેહબાન નહીં
તેરા હાફીજ હય ખુદા

તમામ

(પદ રાગની ખમાચ)

૧ ન આવે ગુણુકો નીરગુણુકી બાતેં નઆવે

વો આપે આપ આનંદ કેવલારસ

વો આપ બણીયા હય અપની ઇછાતે : ન આવે

૨ ગનાન કથીકથી હારેરે ગનાની

ભગત ભજીભજી હારેરે જ્ઞાની

તીયાગ વઇરાગ સબ કરકર થાકે

યે પ્રગટ ખેલનવ આવત ધયાતે : નઆવે

૩ ચેહી અચરજ બુઝે કોઇ ગયાંની

કયા જાને કોઇ બેદ પુરાની

જૈઇસો વજરકો વીંધે વજરમાણી

અવર નટકી કોઈ બાતે બનાતે : નઆવે

૪ કયારે કહુ બનતા નાહી કહીતે

અખથ કહાથી લીખી ન જાય પાતે

અયસો પ્રગટ હજુર હય હાથે

સોહી વીરાજે યે સભી અખાતે : નઆવે

તમામ

(ગજલ મુજતરનો રાગની ભેરવી)

૧ ખંજરે અબરૂસે તેરે દીલજો ઘાયલ હોગયા

મરતબા ઉમરે અબદકા મુજકો હાસીલ હોગયા

૨ વો અહદ આહામદ હયતુ આહામદ અહદ હય બે
ગુમાન

મીમકા પડદા ફક્ત જાહીરમે હાઇલ હોગયા

૩ અંખીયાને દી ગવાહી મીલ્લતે હકપર તેરે
સાફ મજહબ કુફરકા આલમમે બાતીલ હોગયા
૪ દેખ પાયા ખવાબમે જીસને તેરે અકદામકો
ઉસકો પાયે અરષતક જાનેકા હાસીલ હોગયા
૫ ફેંક ડાલુ ચીરકર પેહેલુમે ઇસે રહેને નદું
અય દીલે મુજતર તડપને મે જો કાહીલ હોગયા

તમામ

(ગજલ બહારનો રાગની ઝીંઝોટી)

૧ ગુલજારે મદીનેકી તુજકો કસમ
મોરી ઇતની અરજ પોંહોંચા દે સબા
મઍં પોહોંચુ નબીજીકે જેરે કદમ
યેહી આઠ પેહેર હય હમરી દુવા
૨ યહાં અપને બીગાનેકો દેખ લીયા
કે ઇનમે હય આદત જૌવરે જફા
જાંહા પાહા ઉમમકી હય રહેનેકી જા
ઉસી દેસમે પાતાહુ બુયે વફા
૩ યહી ધીયાન હય આઠ પેહેર હરદમ
વંહી જાયકે મરૂ મઍં ખુદાકી કસમ
નહી મરના મદીનેકા જીનેસે કમ
કે ફનામેભી વંહાકે હય લુતફે બકા
૪ નહી હમકો જલાવેગી નારે સકર
હુઇ ઉમર ગુનાંહોમે ગરચે બસર
માહાષરકા નહી કુછ ખવફો ખતર
મેરે હામી હયષાફીયે રોવજે જજા

૫ અય બહાર ચલો અબ અસલ વતન
લેવ દેખ ચુકે તુમ હીંયાકા ચલન
કરો દેસ મદીનેકી સએરે ચમન
નહી અછી હય હીંકી આબોહવા

તમામ

(ગજલ આહામદકી રાગની બેહાગ)

૧ નામી જો ફલાતુંથા વો ફરજાના મૈહી હું
કહેતે હયં જીસે કએસ વો દીવાના મૈહી હુ
૨ કાબા હય મૈહી ષેખહું જીસે કરતે હય સીજદા
હીંદુ જીસે પુજે વો બુતખાના મૈહી હું
૩ મએં વો હુ જલાદીલ જીસે કહેતે હયં અકેલા
મએ જીસમે સમાતી હય વોપએનાના મૈહી હુ
૪ સરદાર બનાથા જો વો ચડ દારકે ઊપર
બોલા વો અનલહકથા વો મસતાના મૈહી હું
૫ આહામદ બનાં અવરમીમકે પડદેમે છુપાયા
દીલ હુ મૈહી અવર દીલબરે જાનાનાં મૈહી હું

તમામ

(ગજલ તાલીબકી રાગણી જીલાં)

૧ ષએ મેરાજ જો ષાહે દુસરા આતે હયં
અંબીયા કહેતે હયં માહાબુબ ખુદા આતે હયં
૨ ગુલષને ખુલદમે હુરેં યે બહમ કહેતીથી
આજ હજરત ષએ દીદારે ખુદા આતે હયં
૩ ષાનમે જીનકે કે હય આઈ હય લવલાકલમા
વોહી ષાહે દુસરા રાહાનુમા આતે હયં

૪ જીસકે ઘર હોતા હય મીલાદે રસુલે અરબી
ઊસકે ઘર આકદમે પાક સદા આતે હયં

૫ અંબીયા કહેતેથે આપસમે યે ખુષ હો હોકર
અપને ઊમ્મતકી વો બખષાને ખતા આતે હ

૬ કહેદે આકર યે કોઈ હોષમે હો [illegible]ાય તાલ [illegible]
તેરી ઇસાયે જમા કરને દવા આતે હયં

તમામ.

(ગઝલ આહામદકા [illegible]ની બેહાગ)

૧ બહોત મસજીદ હય બુતખાને હજારોં
બહોત બસતી હય વીરાને હજારોં

૨ બહોત મોબીદ હય મએખાને હજારોં
બહોત હુશીયાર મસતાને હજારોં

૩ વલે કીન ષમયે રૂયે મુસતફાપર
જીયાદા હદસે પરવાને હજારોં

૪ ગુલે રૂયે મુહમ્મદ મુસતુફાપર
હુવે બુલબુલ હયં દીવાને હજારોં

૫ પીયે જઈસા જીસે મતલુબ હો જામ
ભરે રખતે હયં પએમાને હજારોં

૬ વજુદે પાકકી બરકતસે હીયાંપર
હુવે આબાદ વીરાને હજારોં

૭ પીયા કરતે હય જામે ઈષક આહામદ
હુવે હુશીયાર દીવાને હજારોં

તમામ.

(ગજલ બહારનો રાગની ઝીંઝોટી)

૧ ગુલષનકી કસમ તુઝે બાદે સહર
ઈસ રબ નગરીકી રાહા હય કીધર
હય દેસ મદીનેમે, તેરા ગુજર
મોરે પીયાકી ખબરીયાં લાદે મુઝે

૨ ગયે આહુાકે નાલે તાબે ફલક
તેરી હીજરમે સુબહોસે ષામ તલક
લગતી નહી મોરી પલકસે પલક
જરા અપની ઝલક દીખલાદે મુઝે

૩ યેહી ફીકર હય મુજકો અબ હરષબ
ઇસ રબ નગરીમે જાવેંગે કબ
વો દીન દીખલાવે મુજકો યારબ
જરા મુલકે અરબ પોંહોચાદે મુઝે

૪ યેહી ફીકર હય બાહારતો અબ હરદમ
અભી રૂઠા હય મુજસે હમારા સનમ
યેહી અરજ કરેંગે હુજુરસે હમ
મેરે પીર હબીબ મીલાદે મુઝે

તમામ.

(ગજલ તુરાબકા રાગની ઝીંઝોટી)

૧ આદમકુ મલક કહેતેથે કયા ખાક બનેગા
સમઝે ન કે સરતા કદમ ઇદરાક બનેગા

૨ થી ખાક સમઝ ઉનકી કીસીને ન યે સમઝા
આદમ દમે હકસે નફસે પાક બનેગા

૩ હોવેગા કોઇ દમમે યે મસજુદે મલાયક
હય ખાકનીષી હાકીમે અફલાક બનેગા
૪ અવલાદસે હોવેંગા ઈસીકે વો પયબંર
જો સલેઅલા સાહેબે લવલાક બનેગા
૫ રહે યાદ તુરાબ અપની હકીકતકો સમઝ કર
સુરતકે લીયે કાહેકો ગમનાક બનેગા

તમામ.

(ગજલ જૌવકની રાગની કાફી હરવખત)

૧ કબ હક પરસ્ત જાહીદે જન્નત પરસત હય
હુરોંપે મરરહા હયેવો પાહાવત પરસત હય
૨ દીલસાફ હોતો ચાહીયે માઅની પરસતહો
આઇના ખાક સાફ હય સુરત પરસત હય
૩ દુરવેષ હય વોહીજો રીયાજતમે ચુસત હો
તારક નહી ફકીરભી રાહત પરસત હય
૪ દૌવલતકી રખ નગાર સરે ગંજસે ઉમીદ
મુજીવો દેગા કયા તુઝે દૌલત પરસત હય
૫ અએ જૌવક મએ પરસત હય યાહય સનમ પરસત
કુછ હય બલાસે લેકીન મોહોબત પરસત હય

તમામ

(ગજલ રંગીની રાગની સુગરાઇ કાનડો)

૧ ન છેડો હમે દીલ દુખાયે હુવે હયં
જુદાઈ કે સદમે ઉઠાયે હુવે હયં
૨ ગીલા બખતકા ન કુછ ષીકવા ફલકકા
દીલે ગમજંદાકે સતાએ હુવે હયં

૩ હયા વસલ મેભી નજાતી હય ઉનકી
દુપટ્ટે સે મુંહકો છુપાયે હુવે હયં
૪ મુઝે કતલ કરકેભી ચીતવન ન બદલી
અભીતક વો ટેવડી ચડાયે હુવે હયં
૫ ભલા જબહાકે વખત તડપું મએં કયું કર
વો જાનુસે સીના દબાયે હુવે હયં
૬ ન તકલીફ્દે ઈસકદર કબર હમકો
તેરે ઘરમે મહેમાન આયેહુવે હયં
૭ પડી હય જો મુષકીલ ન ઘબરાવો રંગીન
અલી બહેરે ઈમદાદ આયે હુવે હયં

તમામ

(ગજલ જોવક રાગની કાફી)

૧ હુવે વો કબ કાહીલે કયામત
જો તેરા કામત નદેખ લેંગેં
રહેંગે રૂયતસે બલકે મુનકર
જો તેરી સુરત ન દેખ લેંગેં
૨ હમે ગરજ કયાકે જાયગેં હમ
હરમકુ અય ષેખ બુત કદેસે
યંહી બુતાંમે ખુદાકા અપને
જહુર કુદરત ન દેખ લેંગેં
૩ દીખાના આહાવાલ ન ઉનકુ અપના
યે ઉનકી ઉલફ્તકા ઇમતીહાં હયં
કે હોંગી ઉલફ્ત તો દેખ લેગેં
નહોગી ઉલફ્ત ન દેખ લેંગેં

અગરચે મએં મર ભી જાઉંગાતો,
કહેંગે જીતા હુએ દમ ચુરાયા ;
વો જબ તલક અપને આસતાને પે
૪ મેરી તુરબત ન દેખ લેંગેં
યેલોગ ના વાકીફે મોહબ્બત,
ન હોંગે વાકીફ તપે દરૂંસે;
જબ તલક મીસલે બરગે રગરગમેં
૫ મેરી સુરઅત ન દેખ લેંગેં
ખત ઊનકો દેભી દીઆ જો કાસીદને,
ઔક દેકર કીસીકા ધોકા ;
વો ખત ન પેહેછાન લેંગેં મેરા
૬ મેરી ઇબારત ન દેખ લેંગેં

તમામ.

(ગજલ યુસફની રાગની જીલ્લા.)

દીલ મેરા ઇશકસે પુરનુર હુવા ખુબ હુવા,
૧ ખાના વીરાં મેરા માઅમુર હુવા ખુબ હુવા
મજહરે હુસ્નકો ઊશાંક હર યેક દેખેગા,
૨ ઈશકકો હુસ્ન જો મનજુર હુવા ખુબ હુવા
આતશે ઇશકને દીલકો કીઆ રૌશન મેરે,
૩ જંગ દીલકા મેરે કાફુર હુવા ખુબ હુવા
પરદએ હુસ્નમેં મીલતા હુએ હરયેક જો જો સનમ,
૪ ઊસકે મીલનેકા યે દસ્તુર હુવા ખુબ હુવા.
દરદે ફુરકતસે નહીં થમતા હુએ આંસુ હરદમ,
૫ ચશમેં ગીરીયાંમેં જોનાસુર હુવા ખુબ હુવા

કુફ્ર ઇસલામ છુટા ઈશકમેં યુસફ તુઝેકા,
૬ રાત દીનકા યે ખલીશ દુર હુવા ખુબ હુવા

તમામ.

(ગજલ સહલેઅલાનો—રાગની દેસ પીલું.)

યે મસજીદ ઔર બુતખાના ખુદાકા કારખાના હુએ;
૧ હીદાયત ઔર દલાલત દોનો જાહીરકા બહાના હુએ.
વોહી કાબેમેં હાદી હુએ, મુદીટલુ હુએ કલીસામેં,
૨ હરેકજા ઊસકા જલવા હુએ વો સુલતાને જમાના હુએ
કથા પડતેં હંય બુત ખાનેમેં ઔર મસજીદમેં બુતબેંકા
૩ હકીકતમેં જો દેખા જીસ જઘે ઊસકા ફસાના હુએ
જરશ નાલાં હુએ ઊસકે ઇશકમેં દહેરો કલીસામેં
૪ બુતાંકે દીલમેંભી સૌદા ખુદાકા ગાએબાના હુએ
બગલમેં યાર હુએ દહેરો હરમમેં હમ ભટકતેં હુએ
૫ ખુદી અપનેકા પડદા હુએ યેહી દીલમેં ઠીકાના હુએ
નજાનાં એક મુદ્દત તક કે જાના કીસકો કહેતે હંય,
૬ યે જાનાં ખુબ જબ સમઝા વોહીતો જાને જાનાં હુએ
નથા માલુમ કુછ હમકો કે હુએ માશુક આશક કયા,
૭ જો સમઝા તબ યે જાના યેકહી દોનોકા બાના હુએ
કંહીં હુએ રંગે બુએ ગુલ કંહીં સહલેઅલા બુલ બુલ,
૮ કંહી હુએ કુમરીએ પુર ગુલ કંહીં સરવે જમાના હુએ

તમામ.

(ગજલ પ્રેમતી રાગની ઝીંઝોટી.)

હએરાનહું મએં દીલકો લગાઉં કાંહાં કાંહાં,
૧ ઈસ નાતવાંકો લેકે મએં જાઉં કાંહાં કાંહાં

ચલતા હુએ ગાહ કાઅબેકો ગએ દહેરકી તરફ,
૨ બીગડે જો હર જગે તો મનાઉં કાંહાં કાંહાં
હરજાઈ મેરે યારકો તુમ પુછતે હો કયા,
૩ જો લા મકાં હો ઉસકો બતાઉં કાંહાં કાંહા
અકબરકી જુલ્ફ અબ મુઝે જનજીર હો ગઈ,
૪ સબ જાન તન ફસાહુએ છુડાઊં કાંહાં કાંહાં
હુએ રાગની યે ઇશકકી પ્રેમકી બર જબાંન,
૫ અકબરકા નામ લેકે મએં ગાઉં કાંહાં કાંહાં

તમામ.

(ગજલ ખુદાદાદકા રાગની કાલીંગડા.)

વજુ કાંહાંકા નમાજકએસી
ફઉદ કીસકા કયામ કયા હુએ,
સનમકી સુરત હો જીસકે દીલમેં
૧ ફીર ઊસકા સીજદા સલામ કયા હુએ
બુતાંકે જુલ્ફોં કે હમ હુએ બંદે,
રહેંગે દેવલમેં ચલકે ચંદે;
કરેગે હમ કાફીરોંકે ધંધે
૨ હમારા કાઅબેમેં કામ કયા હુએ
બસ આપ અપનેકો ભુલ જાના,
નમાજ અપની હુએ પંજગાના;
ન પુછ જાહેદ તુ જાહીદાના,
૩ હમારા માહે સીયામ કયા હુએ

વોહ ચશમ મએશું હએ બરસરે જીદ,
હરામ મુતલક હએ જીસ જાહેદ;
નહીં મએં વાકીફ ખુદા હએ શાહેદ,
૪ હરામ કયા હએ હલાલ કયા હએ
નકર ખુદાદાદ ખુદ નુમાહી,
ન બક તું યુંહી બાતે હવાઇ;
બુતાંકી ચલ દેખ લે ખુદાઇ,
૫ ખુદીમે હાંસીલ કલામ કયા હએ

તમામ.

(ઠુમરી ખાદીમકી રાગની ભએરવી.)

નએનન વાલા મોરા મતવાલા—દોબાર.
નુન નબી હએ અયન અલી હએ,
૧ સબ જગસે હએ નીરાલા.—નએનનવાલા
બે બાતીન હએ જોય જાહીર હએ,
૨ લામ લીબાસ સંભાલા.—નએનન વાલા
કાફ કીનાઅત રે સે રીયાજત,
૩ કીન બાતન તુમ ભુલે હો લાલા.—નએનનવાલા
કહેત ખાદીમ અપને શફીસું,
૪ મીમ મુહમદ હએ ઉજીયાલા.—નએનનવાલા.

તમામ.

(ગજલ બાહારકા રાગની બેહાગ)

કારૂંને સરૂપે અપને ખજાના ઉઠા લીયા.
૧ હમને જો ખરચ યારકે ઘરકા ઉઠા લીયા

કયા બાતથી કીસીને જો બોસા તલબ કીઆ
૨ હોંટોને કતલેઆમપે બીડા ઉઠા લીઆ
આશક હુએ જોર કુદરતે પરવર દીગાર હુએ
૩ ગરદુંસેભી જો બોઝ ન ઊઠા ઊઠાલીઆ
અએસા નાતવાહુંકે પોંચા ઉખડ ગયા,
૪ જબ હાથમેં ખીલાલકો તીનકા ઊઠાલીઆ
કુછ શરફ હોતો કયું ન ખબર આવેયારકી,
૫ કાસીદને થઅલીદી હમેં તોડા ઊઠાલીઆ
અએ બહાર ઊસકે ઈશકમેં અલ્લાહ મૌત દે
૬ જીસને કે મરકે અપના જનાજા ઊઠાલીઆ

તમામ.

(ગજલ સહરેઅલાની રાગની બેહાગ.)

હમતો સનમકો દેખકે કયા કાઅબે જાએગે
૧ કાઅબે અગર ગએભીતો કયા દેખ આએંગે.
ખોતા નહીં હુએ જો કોઈ પાતા નહીં કભુ,
૨ હમ ખોકે અપને આપકો ફીર ઉસકો પાએંગે
દેખા કરેંગે હમ તુઝે હર લહેજા અએ સનમ,
૩ નકશા તેરે શબીહકા દીલપર જમાએંગે.
જએસા જલાયા તુને જલાવેંગે હમ તુઝે,
૪ અબ ઔર શમાઅરૂસે સનમ લઓ લગાએંગે.
તાસીર ઇશકકી મેરી જાનેગા જબ સનમ,
૫ માશુક હમબને ઊસે આશક બનાએંગે.
તુફાન નુહકા નજર આજાએગા તુઝે,
૬ ફુરકતમેં હમતેરે અગર આંસુ બહાએંગે.

જીસકો નજર હુએ ગએરપર ઉસ યારકે સીવા,
૭ નજરોંમેં કબ વો સલ્લેઅલા કે સમાએંગે.

તમામ.

(ગજલ ખામોશ. રાગની પીલુ મુલતાની)

મુઝે મુશકીલ હુએ તુઝે પાસ બુલાના જાનાં,
૧ તું અગર ચાહેતો આસાનહુએ આના જાનાં.
મીલ ન મોલ મુઝસે મગર તાબ મુલાકાત કભ
૨ દીલસે ઇસ બંદેકો હરગીજ ન ભુલાના જાનાં
ફીરા બોહોતેરા ભટકતા મએં આખીરકાર,
૩ તેરે કુચેકે તંઇ અપના ઠીકાના જાના.
જો ફીરા તુજસે તો બે શુબહા ખુદાસે મએં ફીરા,
૪ તેરે બાએસ હુએ મુઝે સારા જમાના જાના.
એક મુલાકાત હુએ રૂહાંની મગર જીસમાની,
૫ કીસી સુરતસે વોહ સુરતકો દીખાના જાના.
માહાફીલે યારમેં ખામોશી હુએ લાજમ તુઝકો,
૬ મીસલે પરવાના પરો બાલ જલાના જાન.

તમામ.

(ગજલ, પ્રેમ રસ. રાગની. કાલીંગડા.)

અંધાપે અંદર જનમ ગુમાયા,
ઘટમેં દીવા નજર ન આયા;
કુરાનમેં સાહેબ નહીં સુનાયા
૧ જો યહાંભી અંધા સો વહાંભી અંધીયા
જીને પીઆ યહાં સહી કીઆ હુએ,

ઉસીકો વાઅદા વહાં દીઆ હુએ;
યહાં નહીં વહાં કોહાં પીઆ હુએ,
૨ અજાની સખીયાં દીવાની હુઇયાં
ખુદી તજેબીન ખુદ ન દીખાવે,
અપસકો ભુલે તબ ઉસકો પાવે;
પ્રેમ ગલીકા ન અંત આવે,
૩ કે હુએ સખ્ત મુશકીલ બીરેહકી ગલીયાં
હવસે ખમસાકો દેકે તાલા,
દીલોંકી ખીલવત ફીરાવે માલા;
તો નુરે વાહાદતકા હોવે ઉજાલા,
૪ છુપા રતન સો પાવે સખીયાં.
રએન અંધેરી ચંદર છુપા હુએ,
જીસમ કે પડદેમેં નીત ઘટા હુએ;
હીજાબ અંદર રતન પડા હુએ,
૫ નએન કે પડદેમેં જયું પુતલીયાં
બીના મોહબ્બત મોહીબ ન પાવે,
બગએર કાંટે ગુલ કાંહ દીખાવે;
દુખ બીના સુખ કૌન પાવે,
૬ પ્રેમ બીરેહ કી જીગરમેં જલીયાં

તમામ.

(ગજલ સરવરની રાગની જીલ્લો.)

સબકો હુએ ઈસ દારે ફાનીસે બકા દો ચાર દીન,
૧ બાદશાહ દો ચાર દીન હુએ ઔર ગદા દો ચાર દીન.

છુટ જાવેંગે હમે અસીર અસીરામે જહાં

૨ રહેંકે ઇસ દામેં બલામેં મુબતીલાં દો ચાર દીન.

બાદશાહાને જમાને વાલીયાંને મુમલેકત,

૩ જાવેંગે રખ નૌબતેં અપની બજા દો ચાર દીન

દોસ્ત ઇસ દુનીઆકે દો ચાર દીનકે દોસ્ત હુએ.

૪ ઔર ફકત યે આશના હુએ આશના દો ચાર દીન.

સબજ હુએ દો ચાર દીનકે વાસ્તે યે સબજ બાગ,

૫ ગુલશને આલમકો હુએ નશવોનુમા દો ચાર દીન.

વકત હુએ મેહેનતકા કર મેહેનત ખુદાકે વાસ્તે,

૬ કામ કરલે અબ હુએ મૌકા કામકા દો ચાર દીન.

મત કરો કુછ કામ એએ સરવર બગગેર અજ [illegible],

૭ જીન્દગી બાકી અગર રખએ ખુદા દો ચાર દીન.

તમામ.

(ગજલ અલીમનો રાગની બેહાગ.)

ચાહું તો સએરે આલમે બાલા અગર કરૂં,

૧ મારે તલક પલકમેં ફલકસે ગુજર કરૂં.

દમકા તુરંગ ચડાકે ઈરાદેકી બાગલે,

૨ માહફુજહો બુલંદ મકાં પર નજર કરૂં.

જબ આઉં આજજીકે મહેલમેં મએ ખાક સાર,

૩ પીતમકે ગરદ રાહાકો કોલુલ બસર કરૂં.—

મીલનેકો આવે જબ શબે તારીકમેં અગર

૪ દીદારસે પીઆકે રએનકો સહર કરૂં.

જાહીર હુએ ઇસ જહાંમેં અગર લએલતુલ કદર,

૫ ઇસ મતલએલ ફજરસતી હર શબ કદર કરૂં.

શીશજહાતકો મોહીત કીઆ હુએ જમાલે યાર,
૬ દીસતા હુએ અએ અલીમ નજરકો જીદર કરૂં.

તમામ.

(ગજલ મનસુરની. રાગની. કાફી.)

તુઝે હુએ ઇશક મીલનેકા તુ હરદમ લવ લગાતા જા
૧ જલાકે ખુદનુમાઈકો ભસમ તનપે ચડાતા જા
બના કર ઈશકકી ઝાડુ સફા કર દીલકે હુજરેકો.
૨ દુઈકે ધુલકો લેકર મુસ્સલેપે ઉડાતાજા
મુસ્સલા ફાડ તસબી તોડ કીતાબાં ડાલ પાનીમેં,
૩ પકડ દસ્ત મએ પરસ્તોંકા ગુલામ ઉનકા કહેલાતાજા
ન મરભુખા ન રખ રોજા ન જા મસજીદમે સીજદાકર
૪ વજુકા તોડદે કુજા શરાબે ઈશક પીતાજા
ન પગડા બાંધ શેખોકા ન ખીરકા પહેનશેખીકા,
૫ મશાએક હોકે રહેના! કયા મશેખી દુર કરતાજા
હમેશાંખા હમેશાં પી ન ગફલતમે રહોએકદંમ
૬ નહીંતો ગલીયાંમે ફીરકે ગદાઈ કરકે ખાતા જા
શરાબે બેખુદીકો પી પીઆલે બેહદીકે ઘર
૭ નીશેમેં સએર કર અપની યેહીતુ રમજ પાતાજા
કહે મનસુર સુન કાજી ન કુતવાદે કીસીકો તુ
૮ અનલહક રહો સુબુતીસું યેહી કલમા બોલાતાજા

તમામ.

(ગજલ આશકની રાગની-કાફી-જીલ્લા.)

કત્લ મત કરના મુઝેં તેગો તબરસે દેખના,
૧ બસ કીફાયત હુએ તેરી તીરછી નજરસે દેખના

દેખીએ કંમબખ્ત કાસીદ અબ તલક આતા નહીં,
૨ દોસ્તો કોઈબી આતા હુએ ઈધરસે દેખના.
સુનચુકે નાલે હમારે તબ વોયું કહેને લગે,
૩ યે સદા રોનેકી આતી હુએ કીધરસે દેખના.
મરગયા આશક તુમારા લ્યોહુવા કીસ્સા તમામ,
૪ કોઈ દમમેં જાવેગા લાશા ઇધરસે દેખના.
સરઝુકાને દેતો આશકકો અભી જલ્દી હુએકયા,
૫ તેગ કયું ખેંચી હુએ તુને અબ કમરસે દેખનાં.

તમામ.

(ગજલ. આતશની. રાગનીદેસ બેહાગ.)

સર શમાઅસા કટાઇએ પર દમ ન મારીએ,
૧ મનઝીલ હુજાર સખ્ત હુએ હીંમ્મત ન હારીએ
મકસુમકાજો હુએ વોહી પોંહોચેગા આપસે,
૨ ફએલાઇએ ન હાથ ન દામન પસારીએ
તાલીબકો અપને રખતી હુએ દુનીઆં જલીલો ખ્વાર
૩ જરકી તમાસે છાનતે હુએ ખાક ન્યારીએ
તનહાઇ હુએ ગરીબી હુએ સહેરાએ ખાર હુએ,
૪ કોન આશના હુએ હાલ કીસીકો પુકારીએ.
તુમ ફાતેહાભી પડ ચુકે હમ દફન ભી હુવે
૫ બસ ખાકમેં મીલા ચુકે ચલીએ સીધારી એ
નાજુક દીલોંકો શરત હુએ આતશ ખીયાલે યાર,
૬ શીશા ખુદાજો હે તો પરીકો ઊતારીએ

તમામ.

(ગજલ. વતન.રાગની. બેહાગ.)

બંદા બને કભી કભી શાને ખુદા હુવે,
૧ સમજે ન અબ તલક કે હમ કયાથે કયા હુવે
આદમ બને કહીં તો કહીં બનગએ ફુજેલ,
૨ એક દીલમેં દરદ હો રહે એકજાં દવા હુવે.
રસમો નીઆજે નાજ હમારે હી દમસે હુએ,
૩ મતલબ રવાં કહીં કહીં દસ્તે દુઆ હુવે
માયલ ન કુફ્ર પર હુએ ન કાયલ હુએ દીનકે
૪ દોનોસે ભી મજાહીબે આશક સીવા હુવે
થે ગએબમેં જો હકતો હુએ આદમ સુજુદમેં,
૫ થે ઈબતીદા કહીં તો કહીં ઇનતેહાં હુવે
દીખલાએ અરશે ગા વે જમીંકે જો તાહાતમે
૬ હમ ફેકીયતસે ઉસકે વતન ખાકપા હુવે

તમામ.

(ગજલ અલીમની. રાગની પીલુ.)

યારકે દરશન કે ખાતર જાન ઔર તન ભૂલજા,
૧ મુખ મુનવ્વર દેખ ઉસકા રંગે ગુલશન ભૂલજા.
ચડહકે તાજી ઇશકકા.નીત મન અરફ્કા ધ્યાન કર,
૨ કદ અરફ્કો પોંહોંચ ઐ દીલ માહલ મસકન ભૂલજા
તરકદે ઈસ્લામકો ઔર કુફ્ર સારા દૂર કર,
૩ છોડદે હીરસોહવા ફરજન્દ ઔર જન ભૂલજા.
આરસીમેં દીલકે હરદમ દેખ મુખડા રૂહકા,
૪ જામકો જમશીદકે ઔર ફીકરે દરપન ભૂલજા.

દમબદમ દીલકે નજરસે પીકે દરશનકા શરાબ,
૫ ઐ અલી મુલ્લાહ જાંહાં કે મકર ઔર ફન ભૂલજા

તમામ.

(ગજલ. સરવરની રાગની કાફી.)

ટેડે ચક્કર ખાતાહે ગરદું વ ગરદાં આજ કલ,
૧ ઉલટે ચાલે ચલતાહે યે દૌરે દૌરાં આજ કલ.
આજ કલ નકશા નયા બદલાહે ઈસ ગુલજારને,
૨ હે નીરાલા ઢંગ પે રંગે ગુલીસ્તાં આજ કલ
કોઈ મુફલીસ હુએ કોઈ મોહતાજ કોઇ તંગ દસ્ત,
૩ કયા શરીફાને જહાં ફીરતેં હુંય હુએરાં આજકલ.
આજ કલ હુએ મસનદે દૌલતપે હુએવાં જાનશીન,
૪ વહેશી બનકર ફીરતે હુય આવારા ઈનસાં આજ કલ
આજ કલ મોતી લટકતે હુંય ગધોંકે કાનમે,
૫ હુએ બીચારે આદમી સર દર ગીરેબાં આજ કલ.
રાહુજનાને રાહે મૌલા રાહનુમા કહેલાતે હુંય,
૬ ચોર હુએ ગંજે સલામતપે નીગેહબાં આજ કલ.
બંદગી કર બંદગી કર બંદગી કર બંદગી,
૭ વકત હુએ યે વકતે ફુરસદકા મેરીજાં આજ કલ.
સરવરે નાખાનદાં કમગો ખુદાકા શુકર હુએ,
૮ મુશતહર અહેલે સખુનમે હે સખુન્દાં આજકલ.

તમામ.

(ગજલ. જામીનની. રાગની કાલીંગડા.)

હરકા ભેદ નહીં પાયારે જામીન,
હરકા ભેદ નહીં પાયા રે;

આપી પરઘટ હો હર જાએ,
૧ આપમેં આપ છુપાયારે.
આપ કહે વોહ નાહનુ અકરબ,
આપ કહે ફી અનફુસે કુમ;
આપ કહે વોહ તખ્ત કબાહી
૨ વા બુધ કયું ફરમાયા રે
જબતક થા વો પડદે અંદર,
સગરા ભેદ રહા થા છુપા;
પરઘટ હોકર બ્યાકુલ સૈયાં,
અંત ભકા પડાયા રે.— ૬
૩ ઈત ઔર ઉત મએં તું પીયારે
વાહામ ખીયાલ બડાહાયારે;
જાહીર બાતીન આપ નીરંજન
૪ અપના આપ દીખાયારે—
અપના આપ ગુમાન કર પ્યારે
બોલ અનલહક મત શરમા;
ગુરૂકે મએં બલહાર જાઊં
૫ પીયાકા ભેદ બતાયા રે—
હસન, હુસએન, ઔર ફાતેમા હએદર
એક પરીકી શીકલ બતા;
આહદને લેકર મીમકા પડદા
૬ આહમદ નામ રખાયારે
સુલીપર મનસુર ચડહાયા,

સર કહવાયા સરમદકા;
ઈશકને દેખો અલ્લાહ લોગો,
૭ ક્યા ક્યા નાચ નચાયા રે
આપહી જામીન આપહી મજહર
આપહી સાબીર આપહી ખુદા
બહોરંગી જબ રંગમેં આયા
૮ ક્યા કયા રંગ દીખાયારે

તમામ.

(ગજલ રાહતની રાગની બેહાગ.)

શાહીકો તરક કરકે ગદા હોતો જાનીએ,
૧ દુનીઆમેં રહેકે જરસે જુદા હોતો જાનીએ
માશુકે જાહેરીપર ફીદા હોતેં હંય સબ લોક
૨ આશકે બાતીનપર ફીદા હોતો જાનીએ
બુત જીન ઇન્સ ઝુકતેં હંય સીજદેમેં યારકે
૩ મીસલે હસીન કોઈ ઝુકા હોતો જાનીએ
રાહત સભી મીલે હંય ખુદાસે નહીં મીલા,
૪ આહમદકી તરેહ કોઇ મીલા હોતો જાનીએ

તમામ.

(ગજલ આખુંદસાબ રાગની પીલુ મુલતાની.)

હુકને તસવીર જો તેરી ન બનાઇ હોતી,
૧ નતો હોતી યે ખુદી ઔર ન ખુદાઈ હોતી
કબ સમઝતા કોઈ માઅનીએ તવહીદ ભલા
૨ શુકરે આલીકો ભલા ગર ન રસાઇ હોતી

સઐરી હોતી ન કભી સાકીએ ગુલફામ મુઝે
૩ મએ વાહદતકી જો તુને ન પીલાઇ હોતી
કુફ્ર ઈસલામકે ઘોકેમેં ફસે રહેતે હમ,
૪ ગર હકીકતમેં વો સુરત ન દીખાઈ હોતી
ઝઐર હમ કોન યહાં ઔર જો હોતા આખુંર
૫ આંખહી મુરશદે હકને ન બતાઇ હોતી

તમામ.

(ગજલ મૌલા રાગની પીલુ મુલતાની.)

રૂખે ગુલરંગ ન આશકસે છુપાવો દેખો
૧ હુસન ઔર ઇશકકે અંન્દાજ દીખાવો દેખો
ઉફ રહે બે મેહેરકે સુનકે મેરી મરનેકી ખબર
૨ મુંહસે ઇતનાભી ન નીકલા કોઇ જાવો દેખો
ચાહીએ કુછભીતો બીમારકી ખીદમત કરના,
૩ ચશમે બીમાર ન હર એકસે છુપાવો દેખો
બાતેં તસ્વીરસે કરતાહું તુમ્હારી હર શબ
૪ દીલમેં કુછ ઔર ગુમાં હોવેતો આવો દેખો
કયું બતાતે હો હમકો હએ ફુલાનેસે ઇનકાર
૫ હમસે બે ફાએદા બાતેં ન બનાવો દેખો
અભી અંજામકા ટુક સોંચોતો અપને મૌલા
૬ હોશમેં આવો ન ઇસ કુચેમેં જાવો દેખો

તમામ.

(ગજલ. જામીન રાગની દેસ પીલુ.
તેરે ઇશકમેં બુતે બે વફા,
મેરી કયા યે બે કદરી રહી;

વલે તુને પુછા ન હાલ કુછ,
૧ તુઝે અએસી બે ખબરી રહી.
હુવા ખુશક અપના રીયાજ તન,
ન રહા વો ગુલ ન રહા ચમન;
મગર એક નરગીશે ચશમ નમ,
૨ તેરે દેખનેકો હરી રહી.
મુઝે સાકીયાં વો નીશા પીલા,
ખુલે જલ્દ જીસસે ફના બકા;
તુ ખીયાલ દીલમેં જરા નલા,
૩ કે ન પેઆલી મએકી ભરી રહી.
યે જહુર ગુલહએ સભી તેરા,
તુ ખુદ આપ આયા હએ એખુદા
સો અજબ તીલસમ દીયા બના,
૪ તેરી જાત સબસે ભરી રહી.
બતા અપના નામો નીશાન ગુલ;
કીસસે કહીયે ખાર કાંહાં હએ ગુલ;
ન વહાં હએ રાહતો રંજો દખલ,
૫ ન નમુદ અપની જરી રહી.
હએ મકાન અપના તો લા મકાં,
સો નીશાન અપના હએ બે નીશાં;
લબે જામીન અબ કરે ક્યા બયાં,
૬ કે ખીરદભી વહાંપે ધરી રહી.

તમામ.

(ગજલ. સરવરની રાગની કાફી. બેહાગ)

બરાહે નામભી અપના ન કુછ બાકી નીશાં રખના,
૧ ન તન રખના નદીલ રખના ન જી રખના નજાં
રખના

બોહોત મજબુત હુએ ઘર આકીબતકા દારે દુનીયાસે
૨ ઉઠા લેના યહાંસે અપની દૌલત ઔર વહાં રખનાં

ન દીખલાનાં કીસી બદ્દબીંકો નકશા અપની હાલતકા,
૩ યે સુરત ગએરકે આંખોંસે હર સુરત નીહાં રખના.

ઝુકા રખના " રગાહે ખુદાવંદે જહાં ગરદન,
૪ સરે ઇજજો નીઆજો બંદગી બરઆસતાં રખના.

ભુલાના મત કીસી દમભી તસવ્વર હકકી સુરતકા,
૫ ખીયાલે રૂહે જાના અપને દીલમેં હર જમા રખના.

હકીકતમેં બોહોત પુર ખૌફ હુએ રસ્તા તરીકતકા,
૬ કદમ અપના સમઝ ઔર સૌંચ કર સરવર યહાં રખના

તમામ.

(ગજલ ખાદીમની. રાગની દેસપીલુ.)

તુને અપના નુર દીખાનેકો મુઝે મહાતાબ બનાદીઆ,
૧ જીસે દેખનાહી મહાલથા સો એક દમમેં દીખાદીયા

ઉસી નુરકા યે જહુર હુએ કે મહાલ જીસકા હુએ દેખના
૨ જો આરજુ મેરે દીલમેંથી ઉસે ખુબ તુને બુઝા દીઆ

ખુલા રાજ મુઝપેજો થાનીહાં ઐ સાકીયાં તેરે દૌરમેં
૩ ભલા કોનસી વો શરાબથી કેજો જામ તુને પીલા દીયા

યેહી એક રમજ હુએ દોસ્તો જરાચશમ મએગુંસે દેખલો
૪ યે જહુર સબ હુએ મુહમદીકે જો ઈશક તુને દીખા
દીયા

કરમ અપને પીરકા કયા કહું મએતો ખાદીમ ઊનકે નીસારહું

૫ યે લીબાસે ફુકર અતા કીઆ તો ખુદાસે મુઝકો મીલા દીયા

તમામ.

(ગજલ જામીનની. રાગની. પીલુ.)

જલવા ખાસ સનમકા દેખો,
આલમમે કયા આમ હુવા
દહેરો મસાજીદ કુફર કંહીં
૧ ઔર આપ કંહીંઈસલામ હુવા.
આપહી બુલ બુલ આપહી કુમરી,
આપહી તુતી આપ શમશાદ;
સએરો ચમનકો આપ ગયા,
૨ વાંહાં કયા કયા ઉસકા નામ હુવા.
મુલ્કે અદમસે આપહી આયા,
અપને અંદર આપ સમાયા;
આપકો ઢુંઢા આપ ન પાયા
૩ ઊસકા યે અંજામ હુવા.
આપહી ખાવે આપહી પીવે,
આપહી કાદીર હર શએ પર;
આપહી કીસમીસ આપહી પીસ્તા
૪ આપહી વો બાદામ હુવા.
આપહી અલ્લાહ આપહી મુહમ્મદ,

આપહી આશક ઔર માશુક;
અપના નામ રખાકે જામીન,
૫ આપહી વોહ બદનામ હુવા.

તમામ.

(ગજલ સરવરની રાગની બેહાગ.)

ફકત એક દમમેં જો ચાહે જનાબે કીબરીયા કરદે,
૧ ગદાકો શાહા કરદે શાહાકો ફૌરન ગદા કરદે.
જબ આવે ફજલ કરને પે ખુદા હાજત રવાં કરદે.
૨ ફકીરે બેનવાકો લુતફ ગંજે બેબહા કરદે.
અગર ચાહે વો ખાલીક જરરેકો શમશ દુહા કરદે.
૩ માહે નવકો બનુરે મકરો મત બદરૂદ દુજા કરદે.
કરે જારી હજારો કુલજુમો ફએજ એક કતરેસે
૪ બનાદે ખાકકો અકસીર ઔર મીસકો તીલા કરદે
વો પોંહોંચાવે ફલક પર પર લગાકે મોર બે પરકો
૫ મગસ કો એક દમમેં શકલ બદલ્યા કે હુમા કરદે.
કરે મુશકીલ કુશાઈ વકતે મુશકલ અહેલે મુશકીલ કી
૫ જીસે મોહતાજ પાએ ઉનકા પુરા મુદુઆ કરદે
બ ઔસાફે ખુદા મૌસુફ ઇનસા હય વોહી સરવર
બુરાઈ જો કોઈ ઉનસે કરે ઉનકા ભલા કરદે.'

તમામ.

(ગજલ જામીન રાગની કાફી)

ખુદા હએ કીસસે જુદા ખુદકો જો જુદા સમઝા,
૧ નીગારે સુરતે મુરશદકો મુસતફા સમઝા.

જો અપને આપકો મનસુરને ફના સમઝા,
૨ ચડહા જબ દારપે વો માઅનીએ બકા સમઝા.
તુ આપ યાર હુએ અપના તુ ઢુંઢતા હુએ કીસે,
૩ કે મન અરફકે તંઈ હાય ના રવાં સમઝા.
કોઈ સમઝતા હુએ આહમદ કો અબદ બીલ કુલ,
૪ ખુદા રસીદોંને ઉસી જાતકો ખુદા સમઝા
જો અપને આપકો સમઝા ન યારકો સમઝા,
૫ સમઝપે ખાક પડી ઊસકે વો બુરા સમઝા
સમઝના આપકો જામીન મીટાદે અપની ખુદી,
૬ હજાર બાર તુઝેતો યેહી દીયા સમઝા

તમામ.

(ગજલ. રામરાજાની. રાગની પીલુ.)

છુપા ઇશક હમરા બીયાબાંમેં નીશદીન,
કહાં લગ યે મેંદીકે પાતેંામેં રહીએ;
તો અબ દીલમેં આતા હુએ હમરંગ હોકર,
૧ સદા ઉસ રંગીલે કે હાથોંમેં રહીએ.
અરે દીલ યે ગફલતમેં ક્યું તું પડા હુએ,
તેરે યાર જાનીકો અબ તું બીસર કર;
હરેક દંમકો ખોવે તો ઉસ યાદમેં ખો;
૨ અબસ ક્યું દુનીયાકે બાતોંમેં રહીએ
ભરા હુએ મેરે દીલમેં યે ઈશક તેરા,
દીખા દરસ જલ્દીસે ખુરશીદે અન્વર;
નહીં અબ રહી હુએ મેરે દીલમેં તાકત,
૩ કાંહાં લગ જુદાઈકે બાતોંમેં રહીએ

બંદા હોકે રહેના અરે રામરાજા.
ખુદા આપ હોનાતો મુશકીલ નહીં હુએ;
છુપા જાતકો આબો ગીલમેં હમેશાં
૪ નફી હોકે ઊસકે સીફાતોંમેં રહીએ

તમામ.

(ગજલ. રીંદની. રાગની. સુગરાઇ કાનડા.)
ચહેકતેં હંય મુરગે ચમન કએસે કએસે,
૧ ખીલેં હંય ગુલે યાસમન કએસે કએસે
જરા દેખ ગએરતસે સોતે હુએ ગાફીલ,
૨ મજારોંમેં પહેને કફન કએસે કએસે
આદમ જાકે હસ્તીકે યાદ આવેંગે ક્યા,
૩ ઊઠાયે હંય રંજો મહન કએસે કએસે
જાહાં ગુલથે વાંહાં એક ખારભી નહીં હુએ
૪ ઊજાડે ખીજાંને ચમન કએસે કએસે
મીલેથે હમેં રીંદ કલ ઇતેફાકન,
૫ રહે જીકર શએરો સુખન કએસે કએસે

તમામ.

(ગજલ. કલીમની. રાગની કાફી.)
સાકીને મસ્ત જામ હકીકત બના દીયા,
૧ આંખેં મીલાકે મુઝકો ખુદાસે મીલાદીયા
અબ જાન જાએ યા મેરે સરપર મુસીબત આએ,
૨ ઉલફતકે રાહમેં કદમકો આગેં બડહા દીયા
સોજે નીહાંને ઇશ્કકા ક્યા પૂછતે હો હાલ,
૩ દીલકો કીઆ કબાબ જીગરકો જલા દીયા

મએં હું ન તુ હય ન જમીં હુએ ન આસમાન
૪ સભી યેક હુએ જે નકશ દુઇકા ઉઠા દીયા
અપના દીમાગ ક્યું નહો અરશે અજીમ પર
૫ સર ખ્વાજાએ બુજરૂગકે દરપર ઝુકા દીયા
હજરતકા રૌજા દેખ મદીનેમેં જા કલીમ.
૬ અપને તુઝે બેહેશતકા રસ્તા બતા દીયા

તમામ.

(ગજલ. સાદીકની. રાગની સુગરાઇ કાનડા.)

મુઝે અબતો સાકીને બાદા પીલાયા,
૧ હુએ શુકરે ખુદા મસ્ત મુઝકો બનાયા
લીઆ દીન ઇમાન બાતોંહી બાતોં
૨ અજબ નાચ સાકીને મુઝકો નચાયા
જો રાજે મયો જામો શીશેકા મએંને
૩ સુનાથા સો આંખોસે મુઝકો દીખાયા
કહાં હય સુરાહી યે કહેતાથા મએસું
૪ મેરે પાસ શીશાથા મુઝકો બતાયા
મએં સાદીકહું શા ખએર મસ્તીને મુઝકો
૫ હસાયા રૂલાયા હીલાયા મીલાયા

તમામ.

(ગજલ. જામીનની. રાગની જીલ્લા ઝીંઝોટી.)

રાજ નીહાં હુએ જલવો ગર
સામને મેરે હુ બહુ
ચશમ બચશમ રૂખ બરૂખ
૧ અંદ બઅંદ મુબમુ

જબકે મએ ઉસ્મેં ગુમ ગયા
મુઝકો વો ઢુંઢને લગા,
ખાના બખાના દર બદર
૨ કુચે બકુચે કુબકુ
આંખ ખુલી જો રાજમેં
આયા નજર વોહ મહેજબીન
જલવા બજલવા જાં બજા
૩ ઝરા બજરા મુબમુ
કાબા ઔર દહેર મએ કદા
મઝહરે યાર જાંબજા
તરફ બતરફ સુબસુ
૪ મેહેર બમેહેર રૂબરૂ
ની ગહતે નુર આહમદી
જીસકી હય યે સબ તાજગી
ગુંચે બગુંચે ગુલ બગુલ
૫ રંગ બરંગ બુબબુ
પીઆરે સનમ નીકાબ ઉઠા
જામીન અલીકો મુંહ દીખા,
તાજ બતાજ નવ બનવ
૬ ગંમજ બગંમજ દુબદુ

તમામ.

(ગજલ પ્રેમકી રાગની કાફી.)

રકમ કયા કહું સીફત તેરી હમારે પીર અકબરી,
૧ વો આલી શાન હએ તેરી હમારે પીર અકબરી

બયાં મએં કયા કરૂં તેરા કહાં મકદુર હુએ મેરા
૨ વો જાતે લામકાં તેરી હમારે પીર અકબરી
જમીં અસમાન હુએ તેરા મકીનો લા મકાં ડેરા
૩ અરશ પર ધુમ હુએ તેરી હમારે પીર અકબરી
તેરી દરીઆએ વાહદતમેં બેડા જહાજ કયું અટકે
૪ તું કીશ્તી પાર કર મેરી હમારે પીર અકબરી
તેરે દરબાર જો આવે મુરાદાં દીલકી વો પાવે
૫ સખી સરકાર હુએ તેરી હમારે પીર અકબરી
તુંહી હુએ પીર પીરોંકા કુતુબ ઔર ગૌસ હુએ સબકા
૬ મએં ખાદીમ પ્રેમહું તેરા હમારે પીર અકબરી

તમામ.

(ગજલ બેગુનની. રાગની કાફી.)

કયા કહું કીસસે કહું હાલ પરેશાની કા
૧ ઉમર ખોઇ ન લગા કુછભી પતા જાનીકા
દીલકે આઈનેમેં સુરત જો દીખાઇ ઉસને
૨ દેખકર ઉસકો અજબ હાલ હુએ હએરાનીકા
શહેરમેં રહેતા હુએ વાહશતસે કહુ કયા મજનું
૩ મુઝકો આબાદીમેં લુત્ફ આતા હુએ વએરાનીકા
ફુરકતે યારમેં અબ ચએન નહીં હુએ મુઝકો
૪ હોશ ખાનેકા નહીં હુએ ન મુઝે પાનીકા
કુછ નહીં હોતા હુએ તદબીરસે હાંસલ બેગુન
૫ સચ હુએ પેશઆતા હુએ લીખા હુવા પેશાનીકા

તમામ.

(ગજલ સાદીકની. રાગની દેસ બેહાગ.)

કામ ના જન્નતસે હુએ ના હુર ના અનહારસે
૧ હુસ્ન જાનાં પર ફીદાહું કામ હુએ દીદારસે
ચલ સરક જાહીદ યહાંસે હમતો કાફીર હોચુકે
૨ લે તેરા દસ્તારે જુબ્બા કામ હુએ જુન્નારસે
આગે અબમત છેડ પેઆરે કહે ઉઠુંગા મએં ખુદા,
૩ નાતો ડરતા સંગસેહું ના રસન નાદારસે
બસ મીયાં દફ્તર લપેટો કાફી હુએ અબ એક હરફ
૪ નામહી કા ફેર હુએ કુછ નુરસે ઔર નારસે
ખએર હુએ સાદીક ખરાબાતીં નહો કહેતે હંય સબ
૫ કીસકી સુનતા હુએ લગાયા જોકે દીલ દીલદારસે

તમામ.

(ગજલ સાદીકની. રાગની પીલુ સુલતાની.)

પી શરાબ ઇશક અબતો મસ્ત મત વાલા હુવા,
૧ મએકી મખમુરીમેં ઇંનો આંસે નીરાલા હુવા
સાકીકે બલહાર જો સામાન રૂશવાઇ દીઆ
૨ હાથમેં શીશા હુવા ઔર મએસે પુર પ્યાલા હુવા
દહેરકા રહેના હુએ અબતો હો ગયા મએં બુતપરસ્ત
૩ હાથસે તસબી ગઇ ઇસ દંમકા અબ માલા હુવા
જોકેથા વીરાના અબ વાંહાં દેખતા હું હુએ બહાર
૪ હુએ ખીજાં શરમીન્દ જો યે ખાર ગુલ લાલા હુવા
સાદીકે શા ખએર મરજએ દુઈસે બીમાર થા,
૫ જો હકીમા નબજ દેખા મસ્તયે બાલા હુવા

તમામ.

(ઠુમરી ખાદીમની રાગની ભેરવી.)

ફેરે દેદે આહમદ બન આયા—મેવાર.

ચાંદસા મુખડા નએન રસીલે

1 હર ઘટમેં હએ સમાયા .ફેરે. દેદે.

અલસ્તુ બે રબે કુમ, કાલુ બલા કહે

૨ સબ જગકો ઉન લુભાયા. ફેરે.

કહેત ખાદીમ અપને શફીસું

૩ આહદ આહમદ આપે કહાયા. ફેરે.

તમામ.

(પદ આતમારામનો રાગની ભએરવી.)

મુરશીદ અકબર ભેદ બતાયા

1 મએં મનકા મરહમ પાયારે

મક્કા મદીના કાસી દ્વારકા

મએં ઢુંઢત ઢુંઢત થાકોરે

સભી મકરબે દેવલ દેખે

૨ ઠારન પાયો તાકોરે

નીરાકાર નીરલે નીરંજન

અએસા મૌલા સાંઇઆંરે

ચારખાણ ચોરાસી લખ્યુની

૩ એૈસા ખેલ મચાયારે

આપે આપકી પુજા કરતા,

આપે ખએર ખરીદારે

આપેં સ્વામી આપે સેવક

૪ આપેં પીર મુરીદાંરે

જલ સ્થલ સ્થાવર જંગમ મ્યાને
સબ ઘટ રમતા સાંઈઆરે
આતમારામ નીરંતર દેખા
૫ અવર ભેદ કછુ નાહીંરે

તમામ.

(પદ. ગુજરાતી ભાષા મેં રાગની સુગરાઇ કાનડા.)

માહારસ પીને મારૂં મન ઠર્યું—એવાર
કોટ ઉપાય તજયાં બહુ બીજાં,
૧ પ્રપંચ પદ તે પર હર્યું—માહારસ
જોગી જતી જંગમ બહુ દીઠાં
ખટ દરશન ખોલ્યાં તે ખરૂં
વાદ વડાઇ કોઈ મમતા ન મેલી
૨ કયાં એ કારજ મારૂં નવ સર્યું—માહારસ
ત્રેહે વઇરાગ ઉપનો ઉર અંતરે
માયા દુખ દેખીને મન ડર્યું
વીખ વાસના સર્વે સંધે છુટાં
૩ મેલું મન તે સ્થીર થયું—માહારસ
ભુલ મટી ભ્રમના સઉ ભાંગી
સેવે મલ્યાં સાચા સતગરૂ
આતમા અનભવ નીશચેજ થયું
૪ નારાયણ પદ હીરદ્યામાં ધર્યું—માહારસ

તમામ.

(પદ. પુરબી ભાષામાં દાસ નીજામનો રાગની ખમાચ.)

શંકર શીવ બંમ બંમ ભોલા—એવાર

૧ કૈલાસ પતી માહારાજ આજે—શંકર

ઓડે શીંહ ખાલ ગલે બ્યાલ માલ

લોચન બીસાલ હય લાલ લાલ

૨ અતી ચંદ્ર ભાલ સુંદર બીસાલ—શંકર

બીછહા-તો-રંગ-સબી અંગ અંગ

લીએ ગવરી સંગ સોહે સીસ ગંગ

૩ પીએ ભાંગ રંગસુ કરત કાજ—શંકર

અરધંગી રૂપ જૈસે છાહય ધુપ

નીરખત સ્વરૂપ ભયે છકીત ભુપ

૪ કર ડીમરૂ અવાજે ડીમકી ડીમીક—શંકર

કહે દાસ નીજામ કર જોડ જોડ

દીયો ભગત દાન રાખો માન મોર

૫ દોનો ચરન છોડ કાંહાં જાઉં આજ—શંકર

તમામ

(પદ દકશણી ભાશામાં પ્રેમનો રાગની ભએરવી.)

પ્રગટ નીરંજન પ્રગટ નીરંજન પ્રગટ નીરંજન આહે

૧ આગમ નીગમ સંત સમાગમ સત ગુરૂ વચને પાહે

આત્મ વીચારે શાસત્ર વીચારે ગુરૂ વીચારે બોધ

૨ મીપણ તુપણ શોધુની પાહુતા આપણાં આપહી આહે

જડાસી ચંચલ ચાલવીત અસ્તા ચંચલ સ્થીર ન રાહે

૩ પ્રચીત આંહે શોધુની પાહે નીશચલ હોઉની રાહે

ભજની ભજન આત્મ નીવેદન સ્રવણ મનાને સાધા
૪ દાસ પ્રેમ નીજ ગુજ સાધીતા હોત નસે ભવ બાધા

તમામ.

(કીરતન પ્રેમકા રાગની બેહાગ.)

આજ મોહે આનંદકા ઘર પાયો—બેવાર
જબસે કૃપા ભઈ સત ગુરૂકી
૧ નીરભે નીશાન ચડહાયો—આજ મોહે
કામ ક્રોધકી ધાધર ફોડી
ત્રીશનાકો નીર ઢુરાયો
તજી પ્રપંચ સકલ જુગ જીતે
૨ ગુરૂ ચરને ચીત લગાયો—આજ મોહે
પાંચ તત્વકી અનંત ગોદડી
સુ મૃતીકો ટોપ બનાયો;
હદ છોડી બેહદ ધર આસન
૩ ગગન મંડલ મઠ છાયો—આજ મોહે
રાત દીવસ જીસ પાસ હો સાંઈઆં
તીઆં મોહે લાડ લડાયો
કહે પ્રેમરસ પીઆજીકે પેઆરે
૪ પીયા પીયાકે મન ભાયો—આજ મોહે

તમામ.

(ભજન પ્રેમ રસનું રાગની બેહાગ.)

સંતોરે ભાઈ ગ્નાન ગરીબી સાચી,
૧ બીન સમઝે સાધુ હોએ બૈઠે, હીરધા હાંડી કાચી

ભેખ લીઆ પન ભેદ ન જાણ્યા બૈલ ફીરે જ્યું ઘાણી
૨ બીન સમઝે કછુ કામ ન આવે પુજે પથર ઔર પાણી
સુંદર ભેખ લીયા અતી લાલા ઉપર રંગ લગાયા
૩ કાચી હાંડી સો હો ગઈ માટી વીરલેમેં નીર ઠેરાયા
કરડા તાપ દીયાતો બીગડે કાચી કામ ન આવે
૪ સમતા તાપ દીયાતો સુધરે જોર જતન કરી પાવે
ભેખ લીઆ મુખ મીઠા બોલે સબકું સીસ નમાવે
૫ કહેરે પ્રેમ રસ વીવેક પારખે બીન હીરા હાથ ન આવે

તમામ.

(પદ કબીર દાસનો રાગની કાલીંગડા.)

૧ સુન મુરખ નાદાન પીયારે, આશક હોકર સોના ક્યારે
૨ જીન નયનનમેં નીંદ ઘણીરે, લકીયા ઔર બીછોના ક્યારે
૩ આનપડી જબ પ્રેમકી ફાંસી, સીસ દીયે ફીર રોના ક્યારે
૪ જીસ નગરીમેં દયા ધરમ નાહીં, ઉસ નગરીમેં રહેના ક્યારે
૫ કહેત કબીરા સુનો મોરે ભાઇ, જાદુ ઉપર ટોના ક્યારે

તમામ.

(પદ કબીર દાસનો રાગની કાનડા દરબારી.)

પાની બીચ મીન પીયાસી
૧ મોહે દેખ દેખ આવે હાંસી—પાનીબીચ
જલબીચ અગીન અગીન બીચ કમલા
૨ તા પર રહે અબનાસી—પાનીબીચ

ચાર બેદ પડહુ બ્રહ્મા ભુલા
૩ વો ઢુંઢે મથુરા કાસી—પાની બીચ
મ્રગ નાભ કસ્તુરી બસત હએ
૪ વાકો ઢુંઢત ફીરે ઉપાસી—પાનીબીચ
કહેત કબીરા સુન મોરે ભાઇ
૫ અબ ટુટી કરમકી ફાંસી—પાનીબીચ

તમામ.

(પદ ગુજરાતી ભાશામાં રાગનીમાડ)

ભુલા શીદ ભમો છો રે

૧ આછે હરી ભજનનું ટાણું રે—ભુલા
ભર્યું ભર્યું ઠાલું ઠાલું માયા મોહું નાણું રે
૨ અંત કાલ તુને તેડું આવસે તારે પડી રહેસે કરીઆણું.
માથે આવ્યું નહી મેલે ને ઘુંઘટમાં ઘેરાણું રે
૩ સલગ્યા પછી નહીં ઓલાએ જેમ સગડી માથે છાંણું રે-ભુ
દીધાવીનાં કયાંથી પામસે યે કેમ તેં જાણ્યું રે
૪ કહે પ્રેમ રસ હવે યહાંથી ચુકયું પણ પણે નથી ઠેકાણું રે-ભુ

તમામ.

(ગરબો પ્રેમનો રાગ માડ)

હવે સીયાને મેલોછો મુને સાસરેરે
૧ હું તો આવીછું અકબરી તારા આસરેરે—હવે
મેં તો સણગાર પેહેર્યો સત ધરમનોરે
૨ ગુરૂએ શબ્દ કહ્યો માહા મંત્રનોરે—હવે
મારે ચાંદલોને ચુડલો અભંગ છેરે
૩ સમદ્રષ્ટી સદા એક રંગછેરે—હવે

તારા દરશન કારણ ફરૂં બાવરીરે
૪ તુજ ચરણે તે લગ્ને લાગી ખરીરે—હવે
હુંતો સદા સુહાગણ સાચનીરે
૫ પ્રેમ માલા ફરાવે ગુરના નામનીરે —હવે

તમામ.

(ગરબો સત ગુરજીનો. રાગ.માડ)

મુને લગ્નેજો લાગીછે હરી નામનીરે
૧ હુંતો ટલીરે સંસારીઆના કામથીરે
જડમાં આવી અખાતે હવે શું જુઓરે
૨ ખોટો કીધો સંસાર રૂપ હું ભૂલીરે
ચોટ લાગી ગરૂની પાછી નવ ફરેરે
૩ ભલે ક્રોડ નાટક ભેલા કરેરે
માહા મંત્ર લાગો મારા મનનેરે
૪ તેણે માહાસુખ થયું મારા તનનેરે
હુંતો બાવરી ફરૂં હવે મધમાંરે
૫ મારી સુરતી લાગી અનહધ માંરે
મને ભગતી તણો વડગાડ અહોરે
૬ ગુરૂ શતગુર તમે વેલા થાઓરે

તમામ.

(ગરબો નરભે રામનો રાગ માડ)

સીખ દાઈરે સલોણા એવા સંત છેરે
૧ જેનો હરીના ચરણમાં ચીત્ત છેરે
જેણે કામ ક્રોધના કોઅલા કર્યારે
૨ સુખ સમજી સંસાર માંહે તે તર્યારે

જેને અગની ચીખે એકતા થઇ રે
૩ ભીંના ભીંન ટલીને ભ્રમના ગઇ રે
જેના મન ગળીયા વઈરાગ માંરે
૪ તેતો રહેશે ત્રીગુણના ત્યાગમાં રે
નરભે રામ કહે છે તને ધંનછે રે
૫ જેના સદાયે સીતલ વચનછે રે

તમામ

(સમરન દાસ નભીનો રાગની કાલીંગડા.)

સમરન અએસો કીજીએ રે
જામે દહી સુધ જાવે રે
બે સુધ હોકર દેખે આપકો
૧ સુરતા ગગન ચઢાવે રે—સમરન
નએનનમેં રૂહુ પ્રેમ ઝરાઝર
નીરત ઉછાલે ખાવે રે
સોહી મુરત હુએ સતગુરૂ જૈસી
૨ તામે સુરતા સમાવેરે—સમરન
ઉસી મુરતકે પાર અજાએબ
નીરી આકાર દીખાવે રે
વો અલકતો આરપાર હુએ
૩ ના આવે ના જાવે રે—સમરન
દરપન દેખ મુરત ઘર આઈ
સાચા સંત કહાવે રે

દાસ નબી નીત અટલ દરશનમે

૪ જયું જલમેં જલ સમાવે રે—સમરન

તમામ

(પ્રભાતી સાહુ સાબની. રાગની કાલીંગડા.)

જાગરે તું જાગરે ખુલ જાએ તોરે ભાગરે

૧ ઈસ નીંદમેં કઈ ડુબ ગએ ઉનકા ન લાગો થાગરે

ઉઠ બયઠ તખતા યાદ કર જો તુ ગુનાહોંસે ભરી

૨ લે મેટ ઈસતીગફારકા ધોતુ ગુનાહ કે દાગરે

પીછલી ફીરાવે રેંટકા લે બેલ લકડી હાથરે

૩ અખીયાં કે નાલે ખોલ દે બોતુ બકાકા બાગરે

સાહુ સુરતસે ધીઆન ધર દીલકે તંબુરેકા બજા,

૪ સબ તારસે એક તાર કર જીકરે ખફીસે રાગરે

તમામ.

(ચવસર અજીજુદીન ની રાગ કાફી હોરી)

ચવસર કયું નહીં ખેલું પીઆકે સંગ અરીનાર

૧ ઈસ અવસરકે નીપટસાર જાનો યે દીન હએ તીન ચાર

સાત પાંચકી કાચી હએ પાકી બાતેંસે હુઇ હાર,

૨ ડાવ રખેસો રંગ હએ વાકો સો જીતે સબ બાર.

અબતો આરીખા બંદ પડે હએ કરે હંય ધાંધલ રાર

૩ જબ છકે છુટ જાવેંગે તેરે તબ કાહા કરેગી ખીલાર

ઘડી ઘડી પલ પલ છીન છીન નીશ દીન પીરહી પીર પુકાર

૪ લાલ હરીસે મીલાજો તુ ચાહે પામ સુરત ચીત્તધાર

બારાહીબાટે અઠારાહી પેહે ઔર ચાલે હુએ હજાર
૫ તુ ચશ્મ ગુરૂકી બતાઇ ચાલે ઇત ઊતરે ઉતપાર
ગીરી ખુમરતસે પીયાસ બુઝાદે દસકી લગાદે બાર,
૬ તેરા ભલા ઈસીમેં હુએ પ્યારે કામકી લે નરદ માર
અબ તુ દુરંગીસે એક રંગ હોજા ઔર ન કર તકરાર
૭ જોકો સત રહે સોલે પીયાકો આર પીયા કરે પ્યાર
ઊનર વાલેકો ખુબ સુઝત હુએ ઊસકા કહા મત ટાર
૮ જુગજાગ જીયો અજીજુ દીન ઉઠના હુએ એકબાર,

તમામ.

(મીરાં સાહનની રેલગાડી રાગની કારી.)

ચડોહુ તુમ રેલપે યારો અજાએબ યે સંવારી હય
૧ હય જાના તુમને જીસ ઘરમેં જહાંભી ઈનતેજારી હય•
મીલાકર બાદ ખાક આર આબ આતશકા બના ઈન્જન
૨ કલા હુએ ફૈજ કુદરતકી યે રૂહુકી ખેલ સારી હય
કીરાયેકા ફીકર કરલે યે સૌદા નગદ બાજી હય
૩ ટલેગા વખત જબ સરસે તો ફીર ચલનાભી ભારી હય
જબ આતશ ઇશકકી ભડકી ધુંવા જલકર નીકલતા હય
૪ જીગરસે ચીંખ યું નીકલી હીજરકી સાંસ ભારી હય
ખડા હય મૌતકા બાબુ ટીકીટ લે બાંટતા સબકો
૫ બજે હય દમ બદમ ઘંટી અજબ ગફલત તુમારી હય
શરીઅતકી સડક બાંધી તરીકત બારકર સારી
૬ ઇધર સે ના ઉધર જાવે અજબ યે રમજ ન્યારી હય
હકીકતકી પકડ ઝંડી મલાએક હાથમેં લેકર
૭ ખડે હૈંય દસ્ત બસ્તા સબ હુકમ હાકીમકા જારી હય

યેહી હયે મારેફત યારો જીસો કહેતે હંય ઈસટેશન
૮ જલે હંય લાનટને જીસમેં હર રંગ તારી હય
કહીં કાઠા કહીં છપર કહીં મજદુર બયઠે હંય
૯ લગા હુએ જીસ્મેં વો બંબા કુવા વાહદતકા જારી હય
તરાજુભી હુએ આહંકી જીસે હમ અક્લ કહેતે હય
૧૦ તુલે નેકી બદી યારો સભી ઉસમેં હમારી હય
યેહી હય તાર બરકી ખાસ ઇરફાને ઇલાહી હય
૧૧ ખબર મશરીકસે તા મગરીબ યે દેતી આન સારી હય
તુ ઉઠ ચલ મીરાંશા જલદી થોડી મીનટ હય બાકી
૧૨ મીલેંગી હાથમેં ગીલટી ગુનાહકા બોજ ભારી હય

તમામ.

(બારમાસી ભભુતીની રાગની કાફી.)

ઓધવ તુમ જોગ લાએહો
મએં આપેં જોગ ધારી હું
ઊગમ અગડનમેં આયોહય
મદનકી ચોટ જારી હય
જલીકો ક્યું હો જલાતે હો
૧ જુલમ કરના બેકારી હય
પોસમે પાય કય ચેરી
ચીત્તમેં ક્યા બીસારી હય
ઓધવ તુમ જાયકે માધવસે
૨ અરજ કરના હમારી હય
સખી માહે મોહબ્બતકી

સુરત તુમને બીસારી હય
ચંદ્રકી ચાહ હુએ સાહોંકો
૩ ચોર ચહેતા અંધેરી હય
સખી ફાગનમેં ફુલોંકી
સેજ ચુનકે સંવારી હય
ઘર ઘર અલખ જગાના હય
૪ તો કયા કરના સંવારી હય
અઘતમેં ચૂક કયા હમસે
ભૂલાને યાદગારીમેં
ગરીબોંપર મેહેર કરના
૫ યેહી ઈનસાનદારી હય
કઠીન બહસાક સાજનકે
સોંચમેં દેહી ગારી હય
હાલ બેહાલ ઉસ દીનસે
૬ ગયા જબસે મુરારી હય
જેઠમેં મારકે મનકો
માંગસે મોતી ઉતારેં હય
ત્યાગ સબ ભુખ ઔર વસતર
૭ મલી તન ખાક સારી હય
સખી આસાડ જબ લાગો
ગગન ઘન શોર ભારી હય
સખી મુરલા દુદુલ બોલે
૮ બ્યાકુલ ગોપી બીચારી હય

સરાવન સોંચતી રાધા
હુરકી ના ગવારી હય
ભુલાને સંગ સંગ ફીરતે
૯ બને હય બ્રહ્મચારી હય
સખી ભાદું અંધેરી રએન
સુઝત નાહીં કુછ અગાડી હય
દમકતી આવે દામનીકી
૧૦ મદન ઉર ચોટ મારી હય
કુંવારમેં માલા લેકર મએં
હર હર કર પુકારી હય
કરમ જએસા કીઆ હમને
૧૧ વોહી આએ અગાડી હય
આયે હર મીલ ગએ કારતીકમેં
મગન સભી નર ઔર નારી હુએ
ભભુતી ભગતી ભર પાઇ
૧૨ હર તેરા ભીખારી હય

તમામ.

ઈબારત શુરૂ

અબ યહાંસે યે ખાક સાર ઇસી કીતાબકા બનાનેકા જીકર કરતા હુએ કે હરએક ઈનસાંન જબ ગરદીશમે આ-નકે ફસતા હય તો ઉસી વખત હરએક બંદે ખુદાકે દીલકે ઉપર હજારોં તરહાંસે ખીયાલાત ભલે, ઔર બુરે આતે હય.

ઔર હર સાયતમેં નએ નએ ખીયાલ દીલકે ઉપર બદલતે ચલે જાતે હંય તો યે ખાકસાર ગુનાહગારને અપને ગરદીશે ઐયામમેં અપનીભી અએસી હાલત દેખ કરકે ઈસી કીતાબમેં જો કે આગેકા ઈબારત હય સો લીખના શુરૂ કીઆ કે મબાદા અએસા ન હો કે યે દીલ કહીં ઔર જાએ અપની સકુનત કરવે તો ઉસમેંસે બોહોતસી બુરાઇકા ઇનતીજામ ઉઠાના પડેગા તો ઇસ દીલકો થામ રખેં ઔર સબરો શુકર કરતે રહેવેં ઔર અપને દીલકો ઇસ કીતાબકે બનાનેમેં બહેલાયા કરેં કે જીસસે આખીર અંનજામ ખએર હો.

કબત પુરબી ભાષામેં

કાહુ સમે બાજે હાથ, ઔર બાજતે નગારે સાથ,
કાહુ સમે પીઆદા પંથ, સીસ બોઝ સહીએં.
કાહુ સમે મીસરી ઔર મેવેકા, અજીરણ હોત,
કાહુ સમે મુઠી એક ચુનકી ન પઈએં.
કાહુ સમે આપ દુવા, ભીડ હોત ભીખારનકી,
કાહુ સમે આપ પર ઘર, સંગનકો જઇએં.
જબલગ રાખે દીનાનાથ સાંહી
તબલગ ઉંચ નીચ સભીહી સોહીએં
પર હારીએં ન હીમ્મત, બીસારીએં ન હર નામ
જાહે બીદ રાખે રામ, વાહી બીદ રહીએં.

ઇબારત શુરૂ.

યે અઠારા બરસસે ગરદીશે ઐયામમે ફંસ ગયાથા, સો ભાઇ ગરદીશે ઐયામકી મોસમ શુરૂ હોતેહી ઈસ ખાક

સારકી પહેલી ઔરતને ઈનતીકાલ કીયા. બાદ ઊસકે બરસ પાંચકે પીછે દુસરી ઔરતસે ઈસ ગુનાહગારકી શાદી હુઈ, સો વોભી દુવરી ઔરત બરસ બારા તકકે તપે દીકકી બીમારી સહેકરકે આખીરકો અમરે ઈલાહીસે ઈનતી કાલ કર ગઈ ખએર ઊન દોનો ઔરતોંસે દો લડકીયાં પએદા હુવે. વો ફજલે ઇલાહીસે જીન્દા હય ઔર ઉસમેંસે એક લડકીકી શાદી હોગઇ હય ઔર દુસરી લડકી છોટી હએ.

શેર

યે-આગભભુકા શૈર હુવા, સબ કીચડ પાની મટ્ટી હય
હમ દેખ ચુકે ઈસ દુનીયાકો, બસ ખાલી ધોકકી ટટ્ટી હય

ઈબારત પુરૂ.

યે ખાકસાર ગરદીશે ઐયામમેં જબ આન ફસા તો બારા બરસ તકકે કુછ દુનીયાકે કાર બેપાર કરતે કરાતે ઔર નોકર ચાકર મેતાઓંકોભી સાથ લીએ હુએ થોડીસી ઇજજતકે સાથ બારા બરસ જયું ત્યું પુરે કીએ પર આઇ ન્દાકો યે મામીલા બનાકે જોકે બેપાર યે ગરીબ કરતાથા ઉસી માલકી યેકદમસે તેજી હોના શુરૂ હુઇ, સો ઇસ તરાહ સેકે એકહી કીંમતકી તીગની ઔર ચોગનીસેભી જીયાદા તેજી હોતે ગઈ તો ઉસી વખત ઈસી ખાક સારકો બુડહોંકા યાને બુજરગોંકા કૌલ યાદ આયા કે થોડે પુંજી વાલે બેપારીને તેજીકે વખતમેં બોહોત કમ માલ ખરીદના જએસાકે મરે હુવે જાનવરકો કોઈ જાએકે પકડેગાતો વો જાનવર કાટેગા નહીં, પર જીન્દા જાનવરકો કોઈ શખસ જાએ પકડે તો

વો જાનવર ફોરન ઉસે કાટલેગા, અગર કાટને ન સગેગાતો નાખુનસે નોચેગાતો સહી ઇસમેં કુછ શંકા શુબાભી નહીં. અએસી બુજરગોંકી કહાવત પર અપને બેપાર કારોબારકો જએસા જએસા કમતી કરતે ગયા વએસી વએસી જીઆદા તેજી હોતે ગઇતો ઇસીતરહાં ડરતે ડરતે બએઠકે બરસ છે કટ ગયે, ઔર ઉસી ઐયામમેં ઇસ ખાકસારકી દુસરી ઔરતકોભી તપે દીકકી બીમારી જારીથી, યેસબ હાલત મેરે ગરદશીકા દેખકરકે નોકર ચાકર મેતા વગએરે સભી કાફુર હો ગયે.

શેર.

જબ બીગડે જબ ચતુર નર, ક્યા બીગડેગા કુડ
છાછ બીચારી કયા બીગડે, જબ બીગડે જબ દુધ.

શેર.

જો મત પીછલ સંભરે, સો મત આગલ હોય
રામ કહે લછમનકો, કે કારજ ન બીણસે કોય.

ઇબારત શુરૂ

બોહોતભી પીછેસે ઇસકો પછતાવા હુવા ઔર યે ખીયાલ આયા કે તુ કુછભી ઇસી તેજીમેં અપના કામ કરલેતા તો બોહોત ખુબ હોતા, લોગોંને તો હજારોં બલકે લાખોં રૂપયે વોહી બેપારમેં કમાય લીયે ઔર ઉન્હોને રીયાસતેંભી કરલી કેતા ઉમરભર બએઠકે ખાવેં, ઔર તુ ઇસી તરાહ ડરતે ડરતે ખીયાલોંમેં આવારા હો ગયા ખએર જો હોનેવાલી બાત હય સોહી હોતી હય.

શેર.

હોનાર હીરદે બસે, ભુલ જાયે સભી સુદ
જેએસી હકકી ભાવના, વએસી સુઝે બુદ

કબાત પુરબી ભાષામાં.

સુગર બાગકે લડૈયાં, કલાનટકે નચૈયાં,
લાલ જવહરી પરખૈયાં, વો તો હમેશા ચુક જાત હય
પારાકે મરૈયાં, રન રેખપે પેઠૈયાં
ભીડ ભારી ભારૈયાં, દેખા દેખી ભાગ જાત હય
હોન હારી માન લીજે, દોશ કાહુકો ન દીજીયે
ફીર બાજી સમે બાજી બાત, માજી ખાએ જાત હય.

ઈબારત ઉર્દુ

ખએર અલ્લાહકો જો મંજુર હુએ સો હોના હુએ તો તુઝકો અપને મુકદ્દરપર શાકીર હો રહેના જરૂર હુએ. ઈસી તરાહસે અપને દીલકો સમઝાતા ઔર અપને માલીકસે દુવા માંગતાથા લેકીન યે બાત દુસરે કીસીસે ન કરતાથા કયું કે ખુદા ના ખાસ્ત અપના અએબ કહીં જાહેર ન હો જાય.

શેર તુલસી દાસકે.

તુલસી પરઘર જાએ કે, દુખ ન કહીયે રોય
ન અપના ભરમ ગમાઇયેં, જો હોની હો સો હોય
તુલસી તલપ ન કીજીએ, રીજક મૌત સભી સાથ
કયા રૂસે જગતપે, કલમ ખુદાકે હાથ.
તુલસી રેખા કરમકી, કુછુ ન મેટે રામ
મેટન સમરથ હય પર, સમજ કીયો હય કામ.

ઇબારત શુરૂ.

યે સભી ગરદીશે ઐયામકે દીનમેં ઇસી ખાક સારને સીવાએ શુકર ઔર સબર ઔર અપને માલીકકી થોડીસી ઇબાદત કરકે અપને દીલકો થામ રખનેમેં મશ ગુલ રેહેતાથા, ઔર હરએક બંદે ખુદાકો લાજમ હય કે અપને તંગીકે વ ખતમેં અપને મુકદ્દરે પર શાકીર હોરહે ઔર અપને દીલકો કાયમ રખે કે જીસ તરાહસે અલ્લાહ જલો શાનને કુરાનમેં ફરમાયા હય, કે હમને તુમારે દીનકો માનીંદ દરીયાવકે બનાયા હય ઔર ઉસીમેં કંહી ખારા પાની ભરા હય ઔર કોઈ જાએ મીઠે પાનીકે ઝરરે બહેતે હુંયે ઔર કોઈ જાએ ઉપર ખારા પાની હુએ ઔર નીચેકો મીઠા પાની બહા ચલા જાતા હુએ; ઔર કોઈ જાએ, ઉપર મીઠા પાની હય ઔર નીચેકો તમામ ખારા પાની ભરાહુવા હુએ ઔર ઉસી તુમારે દીલકે દરીયાવમેં મોતી મુંગે વગએરા અચ્છી અચ્છી ચીજેં ભરદીયા હું ઔર ઉસી દરીયાવકે ઉપર જાહેરી મછીઆં ઔર તરાહ તરાહકે કીડેભી ભરદીયા હું તો હર એક ઇનસાનકો લાજમ હય કે સબરકે દરીયાવમેં ગોતા મારે ઔર શુકરકે હાથસેં મોતી ઔર મુંગે ઔર અચ્છી અચ્છી ચીજોંકો જાએ પકડે ઔર સૌદાગર બનનેકી ઉમીદ કરે, ન કે ઉન માછીયોંકીસી અપની હાલત બનાયલેકે જલદી કરકે ફૌરન મછીયાં માર આવે ઔર દુસરેકા જાન લેકર અપના ગુજર કરે.

શેર આહુમદ શાહકે

આહુમદ ગઠડી ધુલકી, યે રહી પવનસે ફુલ
ગાંઠ જતનકી ખુલ ગઈ, અંતે ધુલકી ધુલ
કોઈ ગઠડી ખાલી નહીં, સબ ગઠડીન બીચ લાલ
ગાંઠ ખોલને જાનત નહીં તાસે, હય કંગાલ
આહુમદ સબ કોઈ કહેત હુએ, મેંદીકા રંગ લાલ
બીન પીસે રંગ કહાં, સોંચો કરો ખીયાલ
આહુમદ રાહ પ્રેમકી, બોહોત કઠીન દુશવાર
બેસીર દીયે સીરરી ન મીલે, લાખ કરે તકરાર

ઇબારત શુરૂ.

ઈસી તરાહ અલ્લાહ જલો શાનને બંદેકા મુકદ્દરે ગોયા એક બગીચા બનાયા હય, વો કોઈ કહે કે કીસ તરાહ ? તો જએસાકે એક અમરાઈ કોઈ બાગ બાનકી હય જબ ઉસી અમરાઈકી મોસમ ફુલનેકી આતી હય તો પહેલે ઉસી આમકે દરખતોંમે ફુલ આતે હુંય તો વો બાગબાં જલ્દી કરકે ઉસી અમરાઇકે ફુલકો તોડ કરકે જમા કરે ઔર ઉસે બાજારમેં બેચને લેજાવેગા તો ઉન ફુલોંકી બોહોત કમતી કીંમત આવેગી; અગરચે વો ફુલ આંમકે હુએં લેકીન ઉનકો જો લોગ લેવેંગે તો સીવાએ ચટની ઔર મસાલેમેં ડાલનેકે દુસરે કુછ કામમેં ન આવેંગે તો વો બાગબાન અએસા ન કરે ઔર ફુલ ન તોડે ઔર થોડે દીન સબર કરકે ચુપકા હો રહે તો ફીર ઉસી ફુલોંમેંસે કએરીયાં જરૂર હોંગી, જબકે ઉન કએરીયોંકો બાગબાન તોડેગા તો

પહેલે ફુલાંસે ઈન કએરીચાંકી કીંમત જીયાદા આવેંગી પર કચ્ચી કએરીયાં જો કે લાગ લેવેંગે સો અચાર કરેંગે ચાતો સાલનમેં ડાલેંગે ફીરભી ઉન કચ્ચી કએરીચાંકી કીંમત પકકે આંમાસે બોહાત કમતી આવેગી તો જરૂર હય. બાગબાનકો ઔરભી જીયાદા સબર કરે ઔર ઉન સબ આંમાકા બદહને દે, ઔર જબકે વો આમરાઇ આપસે આપ પકને લગ જાય તો ફીર ઉસમેં ઇસકે મુકદ્દરકે ફલ ઇતને તો કુશાદા હોવેગેં કે પહેલે તો સારે પરીંદે ખા કરકે સએરાબ હોવેગેં બાદજાં યે બાગબાન ઉન સબ પકે આમાકો બેચેતો ઉસીમેંસે બોહાતસા જર જમા હોવેંગા ઔર આપ ઔર આપકે ખેશ અકારીબ દોસ બીરાદર નોકર ચાકર ઇસીકે મુકદ્દરકે પકે ફલ ખાય કરકે શાદ હોવેંગે.'

મુખમ્મીસ

જીસકે નસીબ જર હય, હરચંદ બેહુનર હય
સબસે અજીજ તર હય, જો કુછ કહો સો જર હય.
જરબીન નહીં જુરાઅત, જરબીન નહી શૂજાઅત
જર દીનકી ઇમારત, જો કુછ કહોસો જર હય.
જર અએબકો છુપાવે, અશરાફ કર દીખાવે
હજરત મીયાં કહાવે, જો કુછ કહોસો જર હય.

શેર

સુખન સર્રાફકા ક્યા સાફ હય
અશરફી જીસ પાસ વો અશરાફ હય

ઈબારત શુરૂ.

આજ તો સારી દુનીયાં જરસે તાઅલુક રખતી હય ઔર જીસકે પાસ જર નહીં હય ઔર વો અશરાફ હોવે ઔર પરહેજ ગાર યા આબીદ હો યા અપના અજીજ હો ફીરભી ઉસીસે હરએક નેક મરદ મું મોડતે હંય તો અએસા નહીં ચાહીએ કે યે ખજાના ખુદાઇ હય જીસ્કો ચાહતા હય ઉસકો દેતા હય.

મુખમ્મીસ

જર જર કરે કુલ આલમ, જર જોર જુલ્મ જાલમ,
સબ કુછ ખુદાકો માલુમ, જો કુછ કહોસો રબ હય.
પંખી જો હય હુવાઇ, કયા જર ઉને કમાઇ,
રોજી રસાં ઈલાહી, જો કુછ કહો સો રબ હય.
દુનીયાંકો છોડ જાના, આખીર કબરમેં સોના,
અલ્લાહકા નામ રહેના, જો કુછ કહોસો રબ હય.

ઈબારત શુરૂ.

ઈસ તરાહસે યે ખાક સાર કુછ સએર કબત પડતા ઔર અપને દીલકો સમઝાતા અપને મુકદ્દરકે દીન સાથ સબરકે કાટતા જાતાથા; ઔર જોકે દોસ્ત ઔર આશના ઇસ ખાક સારકે પાસ અછે વખતમેં આય કરકે જમા હોતેથે ઔર બુલબુલે હજાર દાસ્તાનસી મીઠી મીઠી બાતેં કરતેથે ઔર હરયેક વખત સુફરે ખાસપે ખાના ખાતેથે અછે અછે ઊમદે ચાહ પીતેથે ઔર અછે અછે ચીજોંકે ઊપર અપના દસ્ત બડહાતેથે ઔર અપને કામોંકી હાજત રવાં

કરતેથે વો સભી દોસ્ત હવા હોગએ, ઔર કભી કભી અએસા મૌકા બનતાથા કેવો અગલે દોસ્તકો યે કહીં રાહમેં દુરસે દેખ લેતાથા તો ઊસી વખ્ત બોહોત ખુશ હોકર કે યે ખીયાલ કરતાથા કે મુઝસે મેરે જુને દોસ્ત મીલ કર કે કુછ અછી અછી બાતેં કરેંગે ઔર મેરે મરે હુવે દીલકો ફીરસે જીન્દા કરેંગે લેકીન વો દોસ્ત ઇસીકો દુરસે દેખ કરકે ગલી કુચેમેં કની કાટ જાતેથે, અગર વએસા ન બન આતા તો રસ્તેકે જીસ તરફ યે ચલતાથા ઊસકે દુસરે તરફસે ચુપચાપ અપની આંખ ચુરાયકે ચલે જાતે, પર કભી અએસાભી મૌકા બનતાથા કેીરન આમન સામન ઊન દોસ્તોંસે મુલાકાત હોજાતી તો વો જુને દોસ્ત એક હંસીકે તૌર પર (હાં હાં) ભાઇ કયા ખબર હય આંપતો કભુ મીલતેભી નહીં અબતો મુઝે જરા જરૂરીઅતકાં કામ હએ ઊસ કામકો જલદી જાના હય પર આપ મુઝે ઔર કોઇ વખ્ત પર મીલના, હાં અએસી બાતેં બનાકે રસ્તા ખાએ જાતેથે.

શેર સજ્જનકા.

સજજન જુગમેં બોહોત હય, સો ટાલી મીત્ર અનેક
જીસ દેખે છાતી ઠરે, સોહી લાખનમેં એક.
સજજન મીઠે ગુડસે, જાસો જબતક પડો ન કામ,
કામ પડે જબ સીસધરે, તો સજ્જન વાંકો નામ.
સજજન બાત સ્નેહકી, પર મુખ કહી ન જાએ
મુંગેકા સપના ભયા, તો સમજ સમજ પછતાએ.

ઈબારત પુરૂ.

તો ભાઈયો તુમભી ઇન સફેદ પોશ દોસ્ત ઔર આશનાં
પર ભુલના નહીં ક્યું કે યે સભી અપને અપને મતલબકે હંય
ન તુમારે યાર ખયેર ખ્વા હંય ઔર જીસ તરાહસે તુમને
અપને દોસ્તોંકા ઈમતીહાન લીયે ઇસી તરાહસે અલ્લા
હુ જલેશાન કીભી તુમારે વાસ્તે કસોટી હય; અંગારસે
સોના ચકકર ખાય કરકે નોકલતા હયતો કસોટીપે ઊસીકી
કીંમત હોતી હંય ઔર અપને તંગીકે વખતમે માબાપ
બહેન ઔર ભાઇ બોહોત કામ આતે હંય ઔર ઔરત તો
બીચારી હર હાલમેં અપનેમરદકે સાથ રહેતી હય તો
હર યેક વખત સુબેહ ઔર શામ અપને માબાપ કી બો
હોંતસી ખીદમત કરા કરે ઔર ઉનકો હર વખત અપને
જાંન તન ઔર જરસે ખુશ રખે; ક્યું કે(કાઅબા)ઔર(કીબલા)
માંબાપ હય, ઔર અપને બહેન ભાઇયેંયોંકે ઉપર હર
હાલમેં જીસ તરાંહ બન આવે ઉસ તરાંહસે નવાજીશ કરતે
રહેવે કુયુંકે નેકી બદીકે વખતમેં અછી તરાહ સે વો પેશ
આવે ઔર અપને પીર મુરશદકા નકશા અપને દીલમેં જમા
રખે ઔર અપને માલીક કી ઇબાદત કરનેમેં કાહેલી ન
કરે ઔર સુન્નત રસુલીલ્લા હ. સ. સે વાકીફ હો રહેવે.

શેર.

આશના હો ચુકા હું મઍ સબકા,
જીસે દેખા સો અપને મતલબકા.

ઈબારત શુરૂ.

તો ભાઇ અએસે ઐયામમેં ઇસી ખાકસાર કી દુસરી ઔરતનેભી ઈનતીકાલ કીયા, ફીરતો યે બોહોત તંગ હો ગયા ઔર બોહોતસી ફીકરો ખયાલમેં રહેને લગા; અફસોસ હુએ કે વએસે ઐયામમેં સબરો કરારનેભી ભાગ જાનેકા ઇરાદા કરકે અપના બીસતરા લપેટને લગે ઔર અકલ હોશ ફાહામને ચરખા ખાયા; સચ હય કે યે પુતલા ખાકકા હય તો ફીર ઈસીકી અકલ હોશ ફાહામભી ખાક હય કહાં તકકે સબરો કરાર પકડેગા ઈસી તરાહકે યે ખી યાલમેં થા કે ઈસીકો યાદ આયા કે યે દુનીયા સબ ફાની હય ઔર સબ કોઇ યહાં મરનેકે લીએ આયેં હંય, ઔર એક પીછે એક અપની અપની બારી પુરી કરકે કાફુર હો જાવેંગે ઔર ઈસી તરાહસે તુભી યેકદીન ખાકમેં દફન હો જાએગા.

મુખમ્મીસ.

કહાં સીકંદર કહાં હુએ દારાં
કહાં જમશીદ યે ખાકાન
કહાં હુમાયું કહાં ફરીદો
કહાં જુહાકા કહાં હુએ લુકમાન
રહી ન લએલી જીયા ન મજનું
કીધર બીલકીસ કાસુલેમાન
અપસકે મીયાદ કરકે પુરે
વતન કીએ હંય સભી બીયાબાંન.

અરે દીવાને યે જગ હય ફાની
ન કુછ રહા હમે ને કુછ રહેગા.

ઇબારત શુરૂ.

અએ યારો યે દુનીયા સચકે સબ ફાની હય ઔર બાકી અલ્લાહ જલ્લે શાનકી જાત હય તો જબ તક કે તુમ ઇસી દુનીયામેં રહો તબ તક કે સબરો કરારકો મત છોડો ઔર અપને માલીકકે હુકમમેં કાયમ રહો ઔર સુન્નત રસુલીલ્લાહ. સ. સે ખુબ ધ્યાન ધરો ઔર ઇબાદત બંદગીમેં હર વખત મશગુલ રહો કે અપને ચોબીસ હજાર દમ હર રોજ આતે જાતે હંય તો ઉસીમેંસે યેક દમભી અપને માલીકકે યાદ કરને સીવા જાયા મત જાનેદો, જીસ તરાહ કોઈ સોદાગરકો રોજ ચોબીસ હજારકા ઘાટા પડે યા ટોટા આવે તો ઉસીકી પેડી કીતને દીન તકકે ચલેગી આખીર ઉસે બ સબબ ટોટેકે દીવાલા હી ફુંકનાં પડેગા.

શેર.

સીમાબ અગર કુશ્તા હોતો, મીસકો તીલા કરે
ઈસ દીલકાઅંગર કુશ્તા હોતો, ખુદા જાને કયા કરે

ઇબારત શુરૂ.

અબ યહાંસે યે ખાકસાર અપના નામો નસબ જાહીર કરતા હયકે ઈસી ગુનાહ ગારકા નામ "પ્રેમજી કાનજી" કહેતેં હંય લકબ ખોજા હય ઔર ઈસી ખાકસારકે વાલીદકી આમદ કછસ્તાનકી હય ઔર બંદેકી પએદાશ ઠાને જીલ્લેમેં દરીયાકે કીનારે એક ખેડાસાગાંવ બનામે

તુરમેં કે કહેતે હંય ઔર ઈસી કીતાબમેં કુછ રાગકી ચીજે લીખી ગઇ હય ઉસી મેંસે કોઇ કોઇ જગ્એ "ગજલ વગએરાકે અસલી મીસરેમેંસે કમતી "કરકે બાકીકે મીસરે મુખતેસર રખે હંય કે હરએક પડને વાલેંકો થોડાસા પડકર સારા મગજ મીલ જાએ, ઔર જીતને ચીજોંકા તખલ્લુસ નહીં મીલા ઊતને ચીજોંમે ઇસી ખાકસારને અપનાં નામ દાખીલ કીયા હય, ઔર ઇસી કીતાબકા પડને વાલોંસે યેઅરજ હયકે હરફ ગુજરાતી હંય ઔર અલફાજ ઉરદુ વગએરે હંય તો ઇસીમેં હરએક જગ્એ ભૂલ જરૂર હોગી ઇસી લીએ આપ લોગોને સુધાર કરકે પડના ચાહીયે, ઔર ઇસી ખાકસારકે લીએ હરએક શખસને બોહોતસી દુવા માંગનાકે અપની મંજલે મકસુદકુ પોંહોચે ઔર સબ ઉમેદ હાંસીલ હોવે

શેર તુલસીના.

તુલસી તલપ ન કીજીએ, નીશચે લીજ નામ
મનખ મજુરી નારએ, સોકયું રખેગા રામ.
ન ધન રહે ન જોબન રહે, ન રહે ગાંવ ન ડામ
તુલસી જગમેં જસ રહે, કે કરદે કીસીકો કામ.

ઈબારત શુરૂ.

જો લોગકે ઈસી "ખાક સારકે લીએ દીલસે દુવા માંગેગે ઉન સાહેબોંકે લીએ યે ખાકસાર આજહીસે દુવા માંગ રહા હય કે યા અલ્લાહ મેરે લીએ દુવા માંગેગે ઉનકો નેક હીદાયત દે ઔર હર બલાસે બચા, બુરે ફએલસે ઉનહીકો બાજ રખ ઉનહી લોગોંકો આબીદ પરહેજગાર

ઔર સખી બના ઔર ઉનકે બણુજ બેપારમેં બરકત દે ઔર ઉનહીકે ઔરતેં ઔર બચ્ચોંકો નેક હીદાયત દેકે જીસસે ઉનહી લોગોંકે દુનીયાકે દીનભી સાથ ખુશી ઔર ખુરંમીકે તએ હો.

શેર.

તમામ હુઇ યે કીતાબ સારી
દુનીયાકી હીરસ રહી હુએ હમપે જારી

ઇબારત શુરૂ.

ઈસો કીતાબકે ચાર ભાગ બનાએ હંય ઉસીમેંસે પહેલા ભાગ યે હયકે જો ઈસી ખાક સારને આપ લોગોંકો જાહીર કર દીયા હય ઔર ઈસી કીતાબકી દુસરી નકલભી દુસરે ભાગકી તૈયાર હો રહી હુએ કે જીસમેં શુરૂ ઇબારતમેં અલ્લાહ ઔર પંજતનકી તારીફ કીહુએ આર શહીદે કર બલા ઇમામ હુસેન રદી અલ્લાહુતાલા અનહુમકા સાબીર પના ઔર અજીયત ઔર દુખ સહેના અપને નાના મુહ મ્મદ રસુલીલ્લાહ. સ. કે ઉમ્મતકે વાસ્તે ઇસી બારેમેં ઔર હરએક મુસલમાનને અપને બચ્ચોંકો દાઈકા દુધ ન પીલાના ચાહીયે અગરચે કોઇ સબબસે પીલાના પડેતો વો દાઈ કએસી ચાહીયે? અગરચે દુધ પીલાનેવાલી દાઇ ગએર કૌમકી હોવે તો જરૂર હય કે ઉસીકે દુધકા અપને બચ્ચોંકો અસર હોતા હય ઔર બડેપનમેં માંબાપકે સાથ બુરેં બાતોંસે પેશ આતેં હંય યહાં તકકે અપને વાલીદોંકો કામ પડાતો કોરટ મેં ખેંચ કર સામના કરતેં હય.

શેર.

હલદી તજે ન જરદી, ખટરસ તજે ન આમ
અસલી તો અવગુણુ તજે, ગુણુકો તજે ગુલામ.

ઈબારત શુરૂ.

ઇસી તરાહ હમારે મુસલમાન ભાઇ અપને લડકીયોં કો છોટ પનમેં અચ્છે અચ્છે પોશાક પહેનાએકે મએ અસબાબકે સાથ ઈસ્કોલમે પડહને ભેજતેં હંય ઔર બડે બડે લડકીયાંકી શાદી નહીં કરદેતેં હંય ઉસીમેં કયા કયા નુંકસાન હય ઔર કીતની ગુનાહ માંબાપકે ઉપર સુબુત હોતી હય ઇસબારેમેં ઔર કોઇ બુઢા શખસ જવાન ઔરત નકરે અગર યે કરે તો ઉસમેં કયા નુકસાની ઉઠાના પડતી હય યે સભી બારેમેં જો કુછ ઇસ ગુનાહગારકે સમજમેં બાત આવેગી વો ઇબારત સાથ શેર કબતકે સાફ લીખ દેગા, આર થોડેસે ખરસીયા શુજાઅત ઔર શાહાદતકી અછી અછી નઇ ઉમદા લીખી જાવેંગી ઔર કુછ ગજલે ભજનભી લીખનેકા ઈરાદા હય ઔર આખીર કીતાબકે અપના કુછ થોડાસા અહેવાલ લીખ દેવેંગા ખએર.

બેરાગી પ્રેમકી. રાગની કાફી.

નહીં હમ ભેખકે જોગી
હમારા પંથ નીયારા હએ;
નહીં હમ બેદકે બાદી
૧ બેરાગી મન હમારા હય.
નહીં વાંહાં જાએ હર જગકી

જાહાં હમને જીકા ડારા હુએ
બસે હમ સૂનકે મંડલ
૨ જહાં મોરા પીઉ પીયારા હુએ
કરે હમ એક કી પુજા
વો દુસરા સાથ કર જાને
રખે હમ પાચસે નીસબત
૩ બલી જગમેં પસારા-હુએ.
અરે તું-પ્રેમરસ પીયારે
નલા દીલમેં તેરે ખતરે
યે હય નુરે મુહમંદી
૪ કે જીસકા આશકારા હુએ.

તમામ.

બેર કછી ભાષામા

જાત સીફાત, ન પુછધા કોય
હરકે ભજેસે, હરકા હોય

જાહેર ખબર.

આએ ચોપડીઓ નીચે લખેલા ઠેકાણાપરથી રોકડી કીમતે વેચાતી મલશે.

1. સૈયદ ઇબરાહીમશા ઠેકાણું છાછમોહાલ્લા દરજીની દુકાન.
2. મુરાદ અલી ભાઇ જુમા ઠેકાણું ખોજાના જમાત ખાના પાસે.
3. લુકમાનજી મુલા અલીભાઇ અતરવાલા ઠેકાણું ફુલ ગલી.
4. કાજી અબદુલ ષકુર કાજી અબદુલા ઠેકાણું ભેંડી બજાર.
5. ઇબરાહીમ માહમદ ઘડીયાલી ઠેકાણું રંગારી મોહાલા.

ષેર.

સખતીસે ઉસકે અખ્તેયાર નહી ઘબરાના
હરફ ષીકવેકા હરગીજ ન જબાં પૈલાના
કોઇ પુછે તો ઉસ્સે નયે ષીકવા કરના
જો કુછ પુછે તો તુ સુનકે બસ ચુપ રહે જાના.